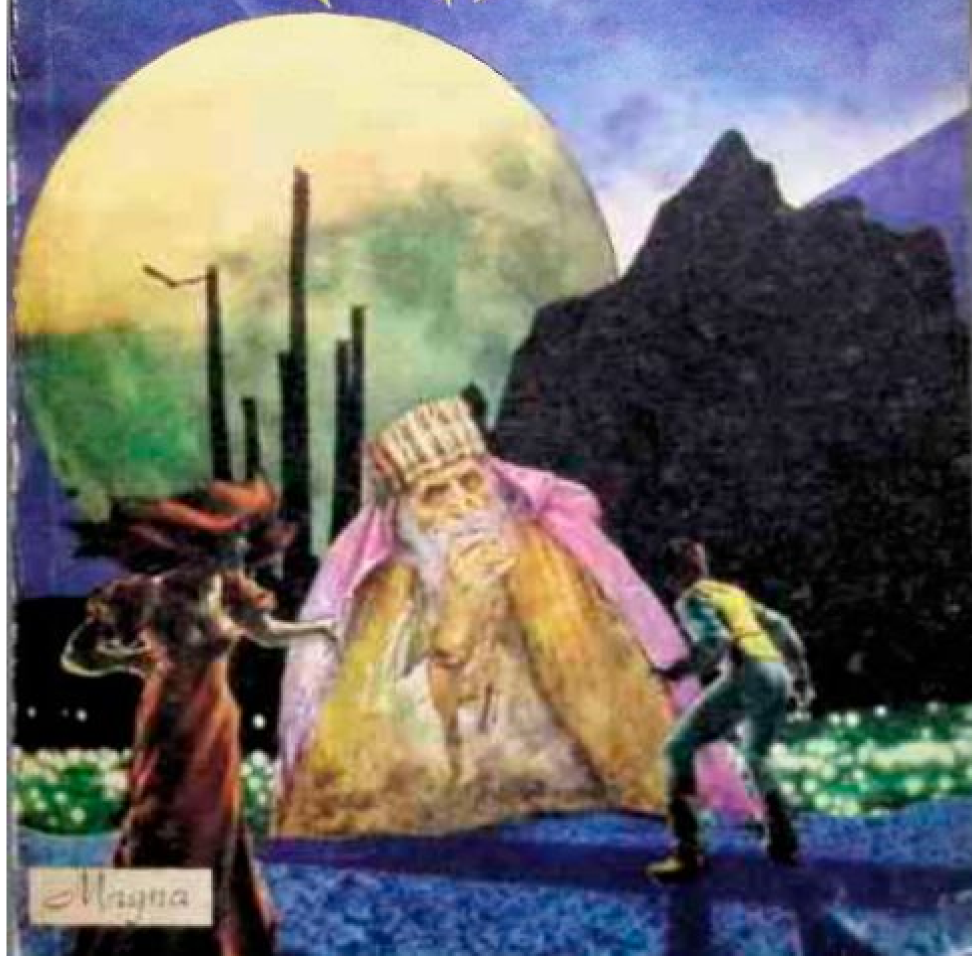
PAUL FÉVAL

CERȘETORUL NEGRU

PAUL FEVAL

CERŞETORUL NEGRU

ROMAN

EDITURA MAGNA

COLECŢIA AUTORI CELEBRI
COPERTA: SORIN DRAGOŞ ANDREI

Textul acestui roman reproduce versiunea apărută la EDITURA DANUBIU, după „Le mendiant noir, în traducerea lui D. Lazăr, în anul 1943.

Capitolul I

După vecernie

n anul 1817, spre mijlocul toamnei, la primul etaj al unei case aflată în piața Saint-Germain-des-Pres, aproape de strada d'Albaye, doi tineri, sprijiniți cu coatele de balcon, stăteau de vorbă.

Magnifica biserică era încă înconjurată de diferite clădiri şi aveau să treacă încă mulți ani înainte de a se proiecta restaurarea ei.

Era duminică. Cadranul ceasului din clopotniță arăta ora patru şi jumătate.

Tinerii noştri aşteptau, fără îndoială, sfârşitul slujbei pentru a trece în revistă pe credincioşii care trebuiau să iasă din biserică, căci elocventul şi cunoscutul părinte Rozan, de la misiunile Franței, predica. Şi trebuie spus că biserica era plină până la refuz.

Amândoi erau înalți şi frumoşi, dar fizionomiile lor formau un izbitor contrast. Cel mai în vârstă, a cărui față brună avea o expresie de ciudată nepăsare, amestecată cu o lipsă de judecată şi orgoliu, părea să fie aproape de acea epocă nehotărâtă care serveşte de graniță între tinerețe şi maturitate.

Era trecut de treizeci de ani. De când? Ar fi fost greu de spus, căci fruntea sa era fără nici o cută; părul său negru, prea creț pentru a fi frumos, avea totuşi acea dungă la modă, care strălucea mulțumită intervenției unui artist coafor, din cartierele de dincolo de Sena.

Ochii săi erau arzători, plini de foc, dar se plecau, de multe ori fără voie sub o privire pătrunzătoare.

Mustața lui fină, n-avea nici un fir cenuşiu; dar sub vârfurile ei strălucitoare, care afectau puțin curba moscovită obişnuită în acea vreme de parizieni, o cută profundă desenată îi cobora colțurile gurii; trebuie să fi surâs de multe ori amar, pentru a se săpa acest şanț caracteristic.

Semnul acesta dezmințea aerul tineresc al întregii fețe.

Nu se potrivea decât cu un anumit cerc albăstrui, care înconjura pleoapele frumosului nostru brunet, până la tâmplele-i străbătute de invizibile zbârcituri.

Acest personaj se numea cavalerul Juan de Carral; şi după câte spunea el, era un gentilom spaniol.

Vorbea de multe ori de familia sa, care era una dintre cele mai bune din Andaluzia şi se arăta în toate ocaziile foarte îngâmfat de nobila-i naştere.

Vom spune imediat că domnul de Carral se asemăna în această privință cu acele frumoase doamne care primesc cu plăcere complimente pentru părul lor fals, pe care l-au cumpărat. Şi încă, el nu se ostenise să-şi cumpere nimic. Noblețe ca a sa, se culege de pe jos.

Juan de Carral era fiu de negru sclav din naştere şi se numea cu adevărat, Jonquille, în ochii noştri, acest fapt s-ar fi adăugat valorii sale — dacă ar fi valorat ceva.

Prietenul său, care se numea Xavier şi atâta tot, era cu mult mai tânăr şi altfel făcut. Fruntea sa, largă şi deschisă, era încadrată de bucle blonde. Faţa sa albă şi fără pete, părea de alabastru alături de obrazul întunecat al mulatrului, dar această delicateţe nu excludea vigoarea.

Privirea sa era cinstită, gura sa gânditoare. O tristeţe vagă şi lipsită de amărăciune părea să fie expresia obişnuită a fizionomiei sale.

Avea douăzeci şi doi de ani.

Dedesubtul lor, piaţa, pe atât de strâmtă atunci pe cât e de lungă azi, era cu desăvârşire pustie; doar, pe unica treaptă care ţinea loc de peron bisericii, un cerşetor, în picioare sprijinit într-un lung baston, aştepta şi el, ieşirea de la slujbă, dar nu din simplă curiozitate.

Acest cerşetor era un negru, un negru într-adevăr frumos, care cu douăzeci de ani mai devreme ar fi putut reprezenta imaginea lui Othello. Ar fi putut servi de model unui pictor.

Faţa sa largă reieşea că ebenul între zăpada părului şi a bărbii sale.

Talia sa înaltă nu se aplecase sub greutatea anilor; se ţinea drept şi purta cu un fel de mândrie veşmântul peticit, dar curat, care-i acoperea umerii.

În 1817, n-am fi avut nevoie să vă facem această descriere, căci aţi fi cunoscut, ca toată lumea de altfel pe Cerşetorul Negru, care cerea pomană la poarta bisericii Saint-Germain-des-Pres.

Era aproape un personaj celebru.

Vorbea puţin şi încasa mult. Niciodată nu cerea cu voce tare. Mâna sa întinsă cerea în tăcere darul.

Când primea ceva, se înclina cu gravitate în semn de mulțumire. Salutul Cerşetorului Negru era celebru în Paris, iar englezii îi dădeau bani, doar pentru a fi salutați de el.

Copiii din mahala aveau frică de el, iar cârciumarul din colț pretindea că era regele sălbaticilor făcut prizonier de către împărat.

După corn am spus, era ora patru şi jumătate. În timp ce cerşetorul aştepta nemişcat, cei doi tineri îşi continuau convorbirea, întreruptă din când în când de lungi tăceri.

— Xavier! strigă deodată Juan de Carral, aruncându-şi țigareta, îmi ascunzi ceva, prietene!

Xavier se strădui să zâmbească.

— Dar tu nu-mi ascunzi nimic? murmură el.

— Eu?... Doamne, nu... adică... toată lumea are taine, dar înțelege-mă... Ai o dragoste, scumpule şi mi-e frică, o dragoste periculoasă.

— Ce te face să crezi asta?

— Bravo! Nu tăgăduieşti! Ce mă face să cred? He! He! O mulțime de indicii. Noi spaniolii, suntem buni observatori din fire, adevărați maeştri! Am surprins...

— Ce? întrebă Xavier.

Carral izbucni în râs.

— Haide! Te trădezi singur. Ar fi crud din partea mea să abuzez de avantajele mele cu un diplomat atât de novice ca tine.

La zgomotul hohotului de râs al lui Carral, Cerşetorul Negru se întoarse.

Îşi ridică pălăria de paie şi întinse mâna spre balcon. Imediat Xavier îşi scoase punga.

— Negrul acesta îmi displace! mormăi Carral, scoțând şi el punga.

Xavier îşi aruncă banii fără un cuvânt.

Cerşetorul înainte de a se apleca pentru a-i culege se descoperi din nou, punând mâna în dreptul inimii.

— Negrule, iată cinci franci, strigă Carral; ți-i dau cu condiția ca să te duci dracului şi să nu te mai arăți!

Piesa de cinci franci căzu în pălăria cerşetorului. Dar în loc s-o păstreze, acesta o aruncă departe de el şi îşi păstră nemişcarea de la început.

— L-ai jignit, spuse Xavier.

— Să jigneşti un negru! exclamă mulatrul scandalizat; ce idee! Dar părerile sunt libere şi eu m-am păgubit de cinci franci... Ah, scumpule, ai recăzut în melancolia ta visătoare. Hotărât lucru, eşti plictisit.

Xavier scăpă un suspin.

— Asta-i boala oamenilor fericiți, răspunse el; eu n-o pot avea.

Ridică spre prietenul său o privire tristă şi plină de nehotărâre; apoi, luat de acea nevoie de împărtăşire care este în sufletul tuturor tinerilor, luă mâna mulatrului, o strânse într-ale sale şi-i spuse:

— Carral, cred că eşti prietenul meu; am încredere în tine. Fiindcă ai ghicit o parte din taina mea, vreau să-ți spun totul: sufăr!

— Asta se vede, scumpule, dar de ce suferi?

— Sunt sărac.

— E un neajuns destul de obişnuit! Şi eu sunt la fel.

— Şi mă numesc Xavier!

— Asta da! E un prenume frumoşi zise Carral cu îngâmfare; dar mărturisesc că i-ar trebui ceva în coadă. Despre mine, nu mă pot plânge de soartă în această privință... dar ce vrei, scumpule, dacă toată lumea ar trage foloase după urma naşterii, atunci la ce bun să mai fii gentilom!

— Şi pe urmă... reluă Xavier, care abia auzise acest argument decisiv.

Dar înainte de a-şi fi putut încheia fraza, porțile bisericii Saint-Germain-des-Pres se deschiseră şi mulțimea ascultătorilor părintelui Rozan umplu deodată toată piața.

Cei doi prieteni întrerupseră convorbirea.

Cerşetorul Negru îşi începu activitatea. Nemişcat, cu mâna întinsă, semăna cu o statuie de abanos pusă acolo pentru a provoca milostenia trecătorilor.

Aproape toată lumea îl miluia, căci era cunoscut şi celebritatea serveşte până şi cerşetorilor.

Xavier se aplecase peste balcon şi privea atent.

— Era şi ea la slujbă? întrebă Carral, cu o urmă de bătaie de joc în glas.

— Cine? răspunse Xavier, a cărui frunte se acoperi de o puternică roşcată.

— Iarăşi reținere! Dar întrebarea mea era de prisos. Ştiu că ea era acolo! Iat-o!

Xavier păstră tabere şi se aplecă mai mult.

O tânără fată, de o frumusețe minunată, îmbrăcată cu o eleganță mândră şi modestă în acelaşi timp care încântă şi totuşi nu poate îi descrisă, păşea în acea clipă pragul bisericii. Femeile care ştiu încă să se împodobească cu simplitate devin din ce în ce mai rare.

O domnişoară de companie, în costumul sever al slujbei sale o urmă de aproape.

Trecând prin fața Cerşetorului Negru, tânăra fată îi puse în mână o monedă, iar negrul zâmbi cu o recunoştință în care se citea o dragoste părintească.

Apoi tânăra fată ridică ochii şi privirea să se opri pe balcon. Carral rânji încetişor. Xavier se roşi.

La rândul său doamna Blowter, doamna de companie, ridică ochii în aer, dar numai pentru a privi cerul.

Cerul care fusese curat toată ziua, se acoperea acum de nori şi câteva picături de ploaie începură să cadă.

Englezoaica avea o înfăţişare speriată şi cercetă piaţa cu privirea.

Nu se vedea decât o trăsură mică la celălalt capăt al pielii. Vizitiul ei sforăia pe capră.

— Asta este! zise Carral cu jumătate de voce, în timp ce domnişoara Rumbrye este la slujbă, ca o bună creştină, sub paza unei servitoare, doamna marchiză, mama ei vitregă se plimbă cu trăsura prin Bois de Boulogne, iar domnul Alfred des Vallees pune stăpânire pe trăsura marchizului, tatăl său vitreg. Iar marchizul şi fiica lui trebuie să meargă pe jos sau să ia o trăsură de piaţă.

Într-adevăr, nu era alt mijloc.

Tânăra fată reintra sub arcadă, iar doamna Blowter, plină de devotament, îşi luă la spinare lungile-i picioare britanice şi fugi pe pavajul ud, pentru a căuta trăsura.

— Scumpule, spuse atunci Carral, nu vreau să fiu indiscret, plec.

Şi reintră în cameră.

Mulţimea se scursese. Nu mai era aproape de biserica decât Cerşetorul Negru.

— Elena! pronunţă cu vocea joasă Xavier.

— Elena! repetă cerşetorul, care se înalţă ca o santinelă şi adăugă zâmbind: Câinii bătrâni sunt paznici buni.

Sub boltă, tânăra fată se gândea.

— Tatăl meu vrea să-i vorbească! Cum va şti el?

Într-adevăr, sărmanul Xavier nu putea ghici acest cuvânt care se ridicase abia până pe buzele tinerei fete.

Cerşetorul Negru cu barbă albă era oare vrăjitor?

În timp ce trăsura care o aducea pe doamna Blowter, aluneca greoi pe pavajul pieţei, el spuse:

— Tatăl său!

Trăsura ajunse în faţa bisericii, se deschise, apoi se închise în urma tinerei care urcă. Birja porni în trapul cailor.

Privirea lui Xavier reflecta o dureroasă nehotărâre.

Pronunță, fără să-şi dea seama că vorbeşte cu voce tare:

— Să mă duc, oare?

— Da, se auzi sub balcon vocea gravă a negrului.

Şi cum ochii lui Xavier îl priveau întrebători adăugă:

— Tatăl său vrea să te vadă.

— Mulțumesc, spuse Xavier.

— Cui, dracului, mulțumeşti acolo, scumpule? întrebă Carral revenind.

Xavier se întoarse. Expresia de tristețe care-i întunecase mai adineauri fața dispăruse. Un zâmbet vesel îi flutura pe buze.

— Vorbesc singur, răspunse el. Dar bine că-mi adusei aminte. Nu voi putea să-ți țin tovărăşie astă seară... Mă duc la marchizul de Rumbrye.

— Ah! făcu Carral.

— Am fost poftit acum câteva zile. Ți-aduci aminte?

— Copil ce eşti! zise Carral cu o drăgăstoasa bunăvoință şi cu un ton protector, îți dai multă osteneală ca să te ascunzi de mine. Nu ştii că-ți cunosc micile taine tot atât de bine ca tine?

Fruntea lui Xavier se întunecă din nou; gura lui îşi pierdu zâmbetul.

— Ai multă îndrăzneală, adăugă Carral.

— Nebunie, vrei să spui! murmură Xavier cu amărăciune.

— De loc; am spus îndrăzneală şi-o mențin.

— N-ai o sarcină uşoară, dar, poți câştiga.

— Ah! Dacă aş fi bogat! strigă Xavier.

— Ar fi o şansă în plus în jocul tău, nimic mai mult, scumpule. Ceea ce ar fi trebuit, ar fi fost un nume frumos... un nume ca al meu, de exemplu!

— Tu eşti fericit, Carral?

— Aproape, da. Pe de altă parte, chiar dacă ai avea cel mai frumos nume din Franța, te vei lovi totuşi mereu de o piedică.

— Ce piedică?

Vocea lui Carral deveni gravă.

— Ai un duşman de moarte. Xavier, spuse el, un duşman puternic, de temut, care nu te va ierta. Nu-mi cere numele său; nu voi putea să-l pronunț.

— Un duşman de moarte! repetă tânărul; un duşman care nu mă va ierta?... Oricât caut să-mi amintesc nu pot şti de cine vorbeşti. Ştii să glumeşti, Carral. Sunt sigur că n-am jignit pe nimeni, niciodată!

Mulatrului îi păru rău că vorbise prea mult, căci reluă imediat, prefăcându-se nepăsător:

— Am mers prea departe, scumpule, mult prea departe! Trebuie să fi crezul că e vorba cel puțin de o vendetă de melodramă... dar nu; e cineva pe lumea asta care nu te iubeşte, asta-i totul.

— Şi acest cineva, cine-i?

— Cu adevărat, nu-ți pot spune. Dar ce important are? Totuşi un ajutor nu ți-ar strica; vrei să-mi primeşti serviciile?

— Într-o astfel de afacere, zise Xavier şovăind, nu prea văd…

— La ce ți-aş putea fi de folos? Nici eu nu văd. Dar sunt destul de bine primit la palatul Rumbrye, după cum ştii. Şi dacă n-am mai fost pe acolo de multă vreme…

Carral se opri o clipă, apoi reluă cu un fel de jenă:

— …Am făcut rău, dar prevăd că, în curând, voi fi nevoit să mă reîntorc. Ori, când vrei cu adevărat să fii de folos cuiva, găseşti întotdeauna mijlocul…

Xavier luă mâna prietenului său şi i-o strânse cu putere.

— Eşti un hun prieten, Carral, spuse el. Îți mulțumesc şi primesc propunerea ta, dar pentru a servi pe cineva trebuie să-l cunoşti bine, ori tu nu mă cunoşti încă.
— Ba da, ba da! strigă Carral, reluând tonul său tăios; cunosc povestea ta, sau mai curând, o ghicesc. E aceea a multor eroi de roman. Vrei să ți-o spun? Nu ştii nimic despre naşterea ta, nu-ți cunoşti părinții: o rudă, mai curând un bancher sau un notar, îți varsă în fiecare lună o modestă bursă...
— Nu-i aşa! întrerupse Xavier.
— Nu? Atunci e ceva asemănător.
— E ceva trist. Carral! zise încetişor Xavier. Într-adevăr nu ştiu nimic despre naşterea mea, nu-mi cunosc nici o rudă. La colegiu, mi se plătea bursa prin corespondență; de la plecarea mea din colegiu, primesc 500 de franci în fiecare lună.
— Ce-ți spuneam eu?
— Dar aceşti 500 de franci, cine mi-i dă?
— Ce te interesează?
— Îi voi primi mereu?
— Asta e mai serios, dar cred că-ți pot răspunde afirmativ. Prin intermediul cui primeşti aceşti bani?
— Nu ştiu.
— Ah! Ah! Iată ceva într-adevăr misterios. Trebuie totuşi, să vezi pe cineva.
— Pe nimeni.
— E ciudat.
— Şi bun în acelaşi timp, Carral! Oh! Crede-mă pe cuvânt, dacă n-aş fi robul unei speranțe nesăbuite, aş refuza acest dar, care seamănă cu o pomană; aş rupe cu lumea în care ocup un loc pe care nu-l merit; aş munci pentru a trăi; aş...
— Uşurel, uşurel! întrerupse Carral, nu poate lucra oricine, scumpule. Îți trebuie protecție pentru a fi tâmplar.

Haide... ai început să declami. Când vei fi un avocat celebru, în zece sau cincisprezece ani, de exemplu, va fi timpul să respingi acest dar, care mi se pare foarte potrivit acum. Pentru moment, vrăjit sau nu, primeşte-l mai departe, crede-mă... Dar, fiindcă veni vorba, în ce mod îl primeşti?

— Nu îndrăznesc să-ți spun: nu mă vei crede.

— Spune totuşi.

— Ei bine! Între prima şi a cincea zi, a fiecărei luni, găsesc un fişic sigilat care conține douăzeci şi cinci de ludovici de aur.

— Unde-l găseşti?

— Aici, pe balconul unde suntem.

— Ciudat, într-adevăr! repetă Carral. Şi n-ai încercat să afli? Eu aş fi stat la pândă.

— De multe ori mi-am pierdut nopțile, ascuns după perdele. Aşteptam, pândeam...

— Şi n-ai văzut nimic?

— Niciodată.

Carral îşi frecă fruntea, cu un aer gânditor.

— E o zână în povestea asta, murmură el.

— Nu cred, reluă Xavier. N-am văzut nimic; taina rămâne întreagă pentru mine. Dar sunt sigur că este un bărbat care aruncă acest aur pe fereastra mea. Sunt sigur...

— Ce-ți dă siguranța asta?

Într-o noapte, acum un an, rămăsesem la pândă până în zori. Spre orele patru de dimineață, un zgomot uşor se auzi pe balcon... mă repezii şi întrezării o umbră care cotea colțul bisericii: era un bărbat.

— Nu poți fi sigur noaptea...

— Asta mi-am zis-o şi eu. Pe vremea aceea se repara şoseaua. Pavajul era acoperit cu un strat gros de nisip, pe care ploaia îl udase în cursul nopții. Mă grăbii să aprind lumânarea şi să cobor. Nu era sub fereastra mea decât

urma unui singur pas. Un pas bărbătesc, de bocanc cu un triplu rând de cuie.

— Bocanci de Auvergnat! strigă Carral. Ţi se trimite un comisionar!

— Crezi?

— Dar asta sare în ochi!

Xavier rămase un moment gânditor.

— Răspunde-mi sincer, Carral, zise el deodată, găseşti că am înfăţişarea unui mulatru?

Carral tresări, şi-l privi în faţă cu un aer ameninţător. Această întrebare i se păru o insultă indirectă. Dar blânda şi cinstita expresie a feţii lui Xavier îl asigură de contrariu. Se stăpâni şi răspunse:

— Nu prea mă pricep la mulatri; dar fiecare îşi face o idee despre lucrurile pe care nu le cunoaşte, ori tu eşti tocmai opusul părerii pe care o am despre oamenii cu sânge amestecat.

Xavier scăpă un suspin de uşurare.

— Toată lumea îmi spune acelaşi lucru, murmură el. dar totuşi...

— De ce mi-ai pus această întrebare? reluă Carral.

— Aşa... De multe ori am gânduri negre. Dar acesta e nebunie şi nu ţi-l voi spune.

— Trebuie să-mi spui totul, scumpule.

— Nu... dacă aş ghici adevărul, aş fi prea nenorocit...

Xavier ar fi spus, poate, mai mult, dar în clipa aceea, o caleaşcă la care erau înhămaţi doi cai de rasă se ivi pe după colţul străzii Saint-Germain-des-Pres şi se opri sub ferestrele lor.

Începuse să se întunece, astfel că obiectele se arătau într-o semiobscuritate înşelătoare.

— Minunaţi cai! strigă Xavier, fericit că avea ocazia să schimbe vorba.

Carral, în loc să răspundă, se aplecă şi privi înspre blazonul pictat pe trăsură.

— Rumbrye! bâlbâi el.

— E cam târziu pentru biserică, reluă Xavier, care nu auzise. Poate e vreo vizită pentru unul din vecinii noştri.

Carral se schimbase la faţă şi ochelarii îi tremurau în mâini.

— E poate pentru tine, continuă Xavier.

Uşiţa trăsurii se deschise. O femeie foarte elegantă coborî şi privi casa.

Cerşetorul Negru, care până atunci rămăsese nemişcat la postul său şi părea că doarme, se apropie, întinse mâna.

Dar frumoasa doamnă trecu uşor prin faţa lui şi păşi pragul hotelului.

— Nu cumva am ghicit? strigă Xavier.

Carral plecă capul.

— Iată o ciudată asemănare! murmură cerşetorul, al cărui obraz negru exprima mirarea şi bănuiala, am început s-o văd peste tot!

În acest timp, doamna urcă scara casei.

Cerşetorul îşi reluă liniştit locul pe trotuar la uşa bisericii.

După câteva clipe, se auziră trei bătăi uşoare la uşa camerei în care erau cei doi bărbaţi.

— Din ce în ce mai bine! zise vesel Xavier E o vizită pentru tine sau pentru mine?

— Nu-ţi mai bate capul, răspunse Carral, cu vocea înăbuşită, e pentru mine... din nenorocire.

Xavier nu auzi ultimul cuvânt.

Carral deschise. Doamna intră, având faţa ascunsă sub un voal brodat.

Xavier salută şi ieşi din cameră.

Când fu afară, fizionomia lui Carral se schimbă deodată, îndrăzneala sa, plină de îngâmfare şi laudă, căzu ca prin farmec.

Plecă capul cu umilință şi n-ar fi exagerat să comparăm atitudinea sa cu aceea a unui lacheu.

— Stăpână, zise el cu o voce surdă, de ce îți dai osteneala să vii la mine? Ar fi ajuns un cuvânt. Nu am uitat că-ți datorez ascultare.

Capitolul II

Jonquille

Aceea, care intrase era o femeie de talie mijlocie, dar cu ținută nobilă. Fața sa pierduse frăgezimea primei tinereți, dar era încă frumoasă şi se putea crede că paloarea obrajilor săi şi umbra profundă care estompa ochii săi negri erau datorate necazurilor, oboselii sau luptelor vieții mai mult decât numărului anilor.

Era o femeie despre a cărei vârstă n-ar fi fost prudent să pui rămăşag, dacă n-ar îi avut în buzunar actul ei de naştere.

Unii îi dădeau treizeci de ani, alții mai bine informați vorbeau de patruzeci. Dacă ultimii aveau dreptate, trebuie

să mărturisim imparțial, că timpul alunecase fără să lase urme pe încântătoarea ei figură.

Ceea ce le izbea la ea la prima vedere, era acea încetineală în mişcări, particulară fiicelor tropicale.

Mulți poeți şi muzicanți le-au cântat pe creole; s-a spus despre ele, pe săturate, cu acompaniament de pian şi de ghitară, că sub aparența lor moliciune, clocoteşte o teribilă energie.

Doamna marchiză de Rumbrye era o creolă, dar şi o pariziană. Ea adăuga la grația colonială, acea grație nu mai puțin încântătoare pe care Parisul o imprimă chiar şi străinelor.

Înapoie salutul lui Xavier, fără să-şi descopere fața, dar imediat ce el plecă, îşi ridică voalul în timp ce Carral o întrebă cu umilință:

— Stăpână, de ce te-ai ostenit până la mine?

Această umilință însă n-o dezarma pe frumoasa doamnă de Rumbrye.

— Ți-ai adus în sfârşit aminte că eşti rob, mulatrule? zise ea cu răceală, arătând cu degetul un fotoliu.

Carral se grăbi să i-l aducă.

— N-am uitat asta niciodată, răspunse el.

Doamna de Rumbrye se aşeză, îşi aranjă neglijent cutele rochiei sale de mătase şi timp de câte va clipe îşi căută o poziție cât mai comodă. Când o găsi, aplecă capul pe umăr şi închise, pe jumătate ochii.

— Am venit până la tine, Juan de Carral, reluă ea, fiindcă nu mai recunoşti fluierul vătafului. De când un cuvânt al meu nu este de ajuns pentru a te chema?

Mulatrul deschise gura pentru a se scuza, dar marchiza îi impuse tăcere cu un gest. Cu acest gest arăta un taburet aşezat în celălalt capăt al odăii.

Carral luă acest taburet şi-l puse la picioarele doamnei de Rumbrye.

Creola se instală comod şi găsind că s-a aşezat destul de bine, scăpă un suspin de mulţumire.

Carral rămase în picioare, în faţa ei, mut şi cu ochii, plecaţi.

— Ţi-am scris de două ori, spuse doamna de Rumbrye; de două ori... eu... ţie! De ce nu mi-ai răspuns?

— Nu îndrăzneam...

— Nu îndrăzneai! De ce? Pentru că n-ai ascultat?

— Nu, stăpână. Ordinele dumitale sunt executate.

Fruntea marchizei se lumină.

— Eşti un băiat bun, Jonquille, zise ea cu mai multă blândeţe. Hai, vorbeşte, ce-ai făcut?

— M-am împrietenit cu tânărul acesta, răspunse Carral, de o lună nu ne mai despărţim, după cum vezi, trăim ca fraţii: un singur apartament pentru ambii!

— Foarte bine! Ştiam că eşti îndemânatic. Apoi?

— Cunosc povestea lui şi micile sale secrete.

— Şi mai bine. Pe urmă?

— Stăpână, zise Carral cu o voce tristă şi rugătoare, acest Xavier nu este decât un sărman copil. E multă vreme de când nimeni nu m-a iubit. Îţi cer iertare pentru el, nu-i face vreun rău.

— Bravo, Jonquille! murmură marchiza rezemându-şi capul de spătarul fotoliului.

Era în zâmbetul ei o ironie nemiloasă. Mulatrul simţi cum îi clănţăne dinţii. O mişcare de ură furioasă îi smuci inima.

— Domnule de Carral, reluă marchiza învăluindu-l cu privirea sa rece, nu-ţi cunoşteam sufletul sensibil... asta-i tot ce ai făcut?

— E atât de tânăr! murmură mulatrul. E atât de bun!

Doamna de Rumbrye făcu un gest de lenevie, oboseală, apoi înăbuşind un căscat, lăsă să cadă aceste cuvinte:

— Aiurezi, băiatule! Să vorbim cu judecată, dacă vrei. Ți-am dat un ordin: nu i-ai executat decât pe jumătate. E periculos acest lucru. Periculos pentru mine, dar mai ales pentru tine.

— Ştiu că îți aparțin stăpână. Prostia şi orgoliul au făcut din mine sclavul dumitale, ca şi când n-am fi pe pământul libertății. Am comis o faptă ridicolă, mi-am renegat rasa, m-am împodobit cu un nume pentru a provoca invidia după ce atâta timp am inspirat milă. Nu ştiam nimic despre Europa. Credeam că aici, ca şi acolo, în Antile, omul cu sânge amestecat este o ființă blestemată, un mizerabil, un paria! Mă înşelam; dumneata o ştiai şi totuşi m-ai lăsat s-o fac. Îmi amintesc încă de zâmbetul dumitale când mi-ai descoperit caracterul… Aveai dreptate să zâmbeşti, stăpână, căci de astă dată, nebunia mea îți înapoia un sclav, pe care legile umane nu-l mai puteau elibera.

— Şi toate astea pentru nimic! zise doamna de Rumbrye zâmbind cu răutate. La Paris, mulatrii sunt la modă. Se va cumpăra în curând păr creț, aşa cum se cumpăra pe vremuri soluție de permanent. Valorează de o sută de ori mai mult un adevărat mulatru decât un fals viconte. Ai făcut o speculație nenorocită, sărmanul meu Jonquille.

— Iarăşi acest nume! strigă el palid de mânie. Uiți că în ziua când voi redeveni Jonquille, vei pierde toată puterea asupra mea?

— Adevărat, prietene Carral şi am prea multă nevoie de tine pentru a-mi permite să te pierd: dar ştii că ai devenit elocvent? Continuă-ți discursul, dacă-ți face plăcere.

Mulatrul fu înghețat de acest ton sarcastic. Reluă cu un ton mai măsurat, în care era o umbră de amenințare:

— M-am născut pe moşia dumitale, stăpână. Libertatea a venit pentru mine ca şi pentru toți. Am renunțat; m-am

vândut din nou pentru un anumit preț... dar credincioşii se revoltă de multe ori: bagă de seamă!

Marchiza ridică capul pe jumătate.

— Îndrăzneşti să lupți contra mea? zise doamna de Rumbrye fără să iasă din nepăsare.

Carral răspunse:

— Cere-mi ceva ce pot face... Nu vreau să-l distrug pe Xavier.

— Nu vrei! zise încet marchiza, ai cărei ochi negri avură o scăpărare.

Carral era obişnuit să cedeze. Nu mai lupta decât de formă.

— Stăpână! zise el, încă odată, te rog, ai milă de el! Are douăzeci şi doi de ani; inima lui e atât de generoasă, nu cunoaşte răul...

— Destul, îl întrerupse marchiza, cu asprime. S-ar spune, domnule Carral, că vrei să-mi încerci răbdarea!... Ai spus vreau! Ai fost obraznic, prietene.

— Stăpână!

— Tăcere!

Marchiza împinse violent taburetul şi se ridică în fața lui Carral, care suportându-i obişnuita influență, începu să tremure şi se dădu înapoi.

— Văd bine că ți-e frică, mulatrule! zise doamna de Rumbrye cu dispreț, inimă de găină, sânge de negru! Tu nu semeni cu oamenii din Europa decât printr-o mizerabilă vanitate, care ascunde orgoliul lor. Tu eşti al meu; ai spus adevărul; şi mă bizui pe credința ta, nu pentru că eşti produsul vitelor negre care îmi aparțineau prin legile de altădată, ci pentru că tu eşti un civilizat, Congo! Pentru că te temi de ridicol mai mult ca de ruşine. Ah! Nu risc nimic punându-mi piciorul pe caracterul tău. Nu mai ai timp să beneficiezi de cuvintele frumoase şi să te hazardezi în orgoliul mizeriei tale originale. Negrule, te-ai albit! Încearcă

să te întorci din drum! Eşti condamnat! Trebuie să rămâi Juan de Carral, sub pedeapsa de a fi batjocorit de toți şi respins...

Carral scăpă un suspin profund, în timp ce vocea melodioasă a creolei, devenită stridentă ca scrâşnetul unui fierăstrău, urmă:

— Nu ți-e frică că te voi acuza de o crimă sau de o infamie? Nu! Nu ți-e frică că voi spune despre fine, omul acesta e un ticălos, existența lui s-a scurs în mijlocul unei lumi ruşinoase: hainele lui păstrau ca pe vremuri mirosul localurilor unde se lăfăia de dimineață până seara... Ți-e frică numai că-ți voi spune vreodată Jonquille sau mulatru... Ascultă! Te cunosc. Nu de milă pentru Xavier, îi pledai adineauri cauza. Ci pentru a încerca să te revolți, pentru a vedea dacă jugul ar fi greu de scuturat... Te iert de astă dată: dar e pentru ultima oară!

În timp ce vorbea, marchiza se transfigurase, astfel încât cu greu ar fi recunoscut-o cineva. Capul i se îndreptase, drept şi mândru; sprâncenele i se apropiaseră, liniile gurii sparseră în unghiuri armonioasa lor rotunjire şi o cută adânc săpată, brăzda fruntea sa, odinioară atât de curată.

Totul în ea respiră neînvinsa-i voință de fier.

Dar abia pronunțase ultimele cuvinte, că muşchii săi încordați se destinseră.

Se lăsă să cadă din nou în fotoliu şi-şi reluă atitudinea leneşă.

O clipă turbarea neputincioasă a lui Carral, îi insuflă gânduri violente. Mâinile se deschiseră instinctiv, ca pentru a zdrobi această creatură, care-l călca în picioare.

Nu îndrăzni însă, şi împovărat de greutatea propriei sale slăbiciuni, cedă învins.

— Stăpână, zise el, n-am avut dreptate şi-mi pare rău. Pe viitor, te voi asculta fără să murmur.

— Să nu mai vorbim, răspunse doamna de Rumbrye din vârful buzelor. Eşti cam nebun uneori, dar fiecare are câte un defect. Spune-mi povestea tânărului nostru.

Carral nu se lăsă rugat şi povesti tot ce ştia despre Xavier. Marchiza îl ascultă cu atenția încordată.

— Copil găsit... său pierdut! murmură ea; bănuiam dar nu îndrăzneam să sper. Câțiva ludovici în fiecare lună. Aruncați ca o pomană! Câțiva ludovici, pe care nu ştie de unde-i primeşte! Îl țin!

Rămase o clipă gânditoare, apoi ridicând privirile spre Carral:

— Ştii pentru ce vreau să-l îndepărtez?

— Nu-mi permit să bănuiesc secretele stăpânei mele, răspunse Carral cu ipocrizie.

— Te credeam mai clarvăzător. Acest Xavier îndrăzneşte să pretindă mâna domnişoarei de Rumbrye.

— Uitasem să vă spun acest lucru.

— Şi nu bănuieşti restul?

Carral îşi luă o înfățişare de neştiință şi curiozitate.

— Elena de Rumbrye, reluă marchiza, este unica moştenitoare a soțului meu, iar acesta are cinci sute de mii de franci rentă.

— Măreață avere! strigă mulatrul, ai cărui ochi aruncară un fulger.

Marchiza urmă:

— Alfred, fiul meu din prima căsătorie, ar fi avut una şi mai frumoasă dacă Saint-Domingo... Dar totul s-a sfârşit, Alfred are acum o modestă bunăstare de burghez...

— Pricep... O căsătorie?

— Tocmai, dar cred că Elena se uită la Xavier mai mult decât ar trebui. Şi culmea, domnul de Rumbrye, care pretinde că a scăpat de o mare primejdie în timpul scurtei domnii a lui Napoleon din insula Elena, domnie care a durat

o sută de zile, mulțumită acestui Xavier, a fost cuprins de o dragoste neaşteptată pentru el.

— E o întâmplare supărătoare.

— Aşa că ar fi o nebunie să mă gândesc la obişnuitele mijloace pentru a îndepărta pe acest supărător orfan. Marchizul s-ar opune şi chiar domnişoara de Rumbrye s-ar putea răscula. Trebuie şi întrebuințăm alte mijloace.

— Aştept ordinele dumitale, zise Carral

— Când te-am trimis aici, reluă marchiza, aveam un plan pe care ți-l explicasem. Acum lasă-l uitării. Renunț la el.

— Cu atât mai bine, strigă mulatrul, să înfunzi în destrăbălare un sărman tânăr, să-l urmăreşti pas, cu pas pentru a-l pierde...

— Lasă! Eşti neîndemânatic când faci morală, Jonquille. Noul meu plan este mult mai bun; va fi de ajuns o seară pentru al executa şi sufletul tău cinstit nu va găsi nici o obiecție. Ascultă-mă bine!

Aici, doamna de Rumbrye, renunță la înceata-i pronunție creolă pentru a lua un ton hotărât, mult mai convenabil când se vorbeşte de afaceri. Cu o luciditate perfectă, ea schiță un plan pe care cititorul îl va găsi, poate, perfid când îl va cunoaşte, dar care demonstra perversa inteligență a doamnei marchize.

Carral îşi ascultă stăpâna cu o respectuoasă atenție.

Pe măsură ce ea vorbea, mulatrul, împins de natura-i de pungaş, se entuziasma de un plan atât de bine stabilit.

Din timp în timp scotea exclamații admirative.

Dar când doamna de Rumbrye tăcu, Carral gândindu-se la rezultat, dădu înapoi.

Erau încă în acest om câteva rămăşițe de sentimente frumoase, pe care decăderea sa nu le înăbuşise complet.

— Ce crezi de asta? întrebă creola, terminându-şi explicațiile.

Carral şovăi.

— Stăpână, zise el cu timiditate, nu-mi poți cere să te ajut într-o trădare atât de grozavă?

— Cine ți-a vorbit de ajutor.

— Credeam...

— Te-ai înşelat. Eu nu mă amestec. Vei lucra singur.

La această concluzie neaşteptată mulatrul nu se mai putu stăpâni.

— Rolul meu nu era destul de crud! zise el cu amărăciune; trebuie să-l mai înrăutățeşti printr-o bătaie de joc. Ei bine, doamnă, chiar de mi-ai face tot răul de care eşti în stare, refuz!

Marchiza se ridică cu un aer natural.

— Adio, deci sărmanul meu prieten, îmi voi căuta un alt partener.

Se apropie de oglindă şi-şi aranjă cu grație cutele şalului său indian, continuă agale.

— Nu vii astă seară la noi Carral? Avem o mică serată pentru prieteni.

— Dacă vei veni, nu-ți va părea rău. Îmi voi distra oaspeții cu povestea mulatrului Jonquille.

— Nu vei face asta! strigă Carral.

— Ba da!

— Iertare, doamnă!

Se aruncă în genunchi: dar doamna de Rumbrye, trecu pe lângă el cu pasul încet, deschise uşa şi dispăru.

Carral se ridică încet. Fața sa era palidă, privirea fixă şi înlăcrimată.

— Jonquille! Mulatrul Jonquille! Nu-mi va veni niciodată rândui? Oh! Dacă se va ivi prilejul, cum mă voi răzbuna!

În clipa când doamna marchiză de Rumbrye ieşea de pe alee, cerşetorul care o aşteptase răbdător înaintă şi întinse mâna.

— Iarăşi acest negru! zise ea cu dezgust.

Întoarse capul şi se urcă în trăsură.

Negrul nu se dădu bătut; se apropie şi privi în interior. Figura marchizei, datorită felinarului vecin, se distingea perfect.

La vederea acestei îndrăznețe stăruințe, marchiza încruntă sprâncenele şi trase storul.

Cerşetorul făcu înconjurul trăsurii şi se aşeză la cealaltă fereastră.

— Pleacă! strigă ea, mânioasă. Nu dau niciodată pomană negrilor!

— Creolă! zise cerşetorul.

Lacheul se apropie şi aşteptă ordinele marchizei. Negrul ascultă atent.

— La palat! spuse ea.

Al doilea stor se lăsă. Trăsura dispăru într-o clipă în trupul cailor iuți.

— La palat! se gândea cerşetorul rămas singur; care palat? Al său, fără îndoială. Unde este? Voi afla, căci trebuie s-o revăd... Îi seamănă, sunt aceleaşi trăsături, doar culoarea părului se deosebeşte. Şi apoi, este creolă, deoarece nu dă niciodată de pomană negrilor! Dacă ar fi ea!

Cum mergea încetişor, observă pe jos, aproape de uşa lui Xavier, un obiect alb. Se apropie şi ridicându-l observă că este o batistă brodată şi împodobită cu dantelă.

O desfăcu şi se apropie de felinar.

— E batista ei. Să-i vedem monograma! Exact: F. A.! Dumnezeule! Dumnezeule! Toate aceste circumstanțe nu pot coincide din întâmplare... Ea! Au trecut mai mult de douăzeci de ani, dar îmi amintesc ca şi când ar fi fost ieri... O voi regăsi.

Cobori strada Saint-Germain-des-Pres, merse pe strada l'Abbaye şi se opri în fața unei case cu înfățişare sărăcăcioasă, aflată la colțul străduței Bourbon-le-Chateau.

La al cincilea etaj al acestei case, sub acoperiş, era o mansardă goală, strâmtă şi joasă, al cărei tavan, format din grinzi viermănoase susținea plăcile de gresie.

Era locuința cerşetorului.

Singurele mobile erau o saltea şi un cufăr, dar aproape de deschizătura care slujea de fereastră, un fel de trofeu contrasta cu mizerabila înfățişare a camerei. Erau doi epoleți de căpitan, de aur, deasupra cărora era o pălărie de uniformă, cu insignă tricoloră, cum purtau ofițerii de infanterie sub republică.

Dedesubt era agățată o sabie cu mâner de fildeş între două pistoale.

Intrând în refugiul său, cerşetorul se duse drept la cufăr şi-l deschise. Cufărul conținea o sumă destul de importantă în diverse monede şi un portofel, pe a cărui placă de oțel era gravat un nume.

Negrul adăugă mai întâi produsul zilei sale de muncă la suma din cufăr, apoi deschise portofelul.

— Aşa este! zise el după ce frunzări câteva hârtii, F. A. sunt cele două inițiale...

Emoția-i era atât de puternică, încât picioarele i se îndoiră. Se lăsă să cadă pe saltea.

— După ce am căutat cu răbdare şi fără osteneală timp de douăzeci de ani! Să fi găsit, în sfârşit? De atâtea ori m-am crezut pe punctul de a reuşi! Dacă mă înşel totuşi?

Capul i se aplecă pe piept, rămase o clipă nemişcat ca zdrobit sub greutatea unui gând trist; dar imediat statura-i înaltă se îndreptă şi privirea-i străluci de speranță.

— Nu, spuse el. De astă dată nu mă înşel! Dumnezeu e bun. Totul îmi spune că e ea şi că munca mea se apropie de sfârşit.

Se ridică. Fața lui neagră, ale cărei trăsături caracteristice inspirau sănătatea morală şi bunătatea, luă

expresia unei dureri solemne. În timp ce se înclină respectuos în fața trofeului, apăsându-şi buzele pe epoleți...

Rămase astfel mult timp, pierdut, în amintiri îndepărtate, apoi două lacrimi alunecară pe abanosul feței sale.

— Stăpân al meu! zise el cu voce drăgăstoasă, revenind fără să vrea la dialectul de mult uitat al negrilor. Bun stăpân al meu!

Aceste cuvinte părură să trezească în el un întreg trecut de dragoste. Sărută epoleții cu un fel de extaz.

— Tu eşti acolo sus, lângă Dumnezeu! Tu mă vezi! strigă el. Tu te rogi pentru copilul care nu mai are tată. Păzeşte-mă, stăpâne, şi bucură-te. Servitorului tău i-a trebuit mult timp ca să te asculte, căci este slab şi n-avea nimic care să-l călăuzească în sarcina sa, dar mulțumită cerului, iată un indiciu şi voința ta va fi, în sfârşit, satisfăcută!

Capitolul III

Serată la Marchiza de Rumbrye

Palatul Rumbrye era un edificiu frumos, în mijlocul unei curți, care se termina într-un parc. Poarta principală dădea în strada Grenelle.

Blazoanele de piatră, sfărâmate în timpul revoluției, nu fuseseră încă reparate, dar se vedeau încă la balcoanele de fier, balaurul marchizilor de Rumbrye şi bastonul de mareşal al Franței.

Palatul era în sărbătoare. Vestibulul era iluminat. Lachei în uniformă urcau şi coborau fără zgomot, cum fac valeții de casă bună, pe covoarele întinse pe scara cea mare.

De afară, sălile şi galeriile păreau viu luminate.

Ici şi colo se zăreau, prin deschizăturile perdelelor cornişele sculptate, sau ramele aurite ale portretelor de familie. Lămpile sclipeau, iar prismele lor de cristal aruncau reflexe pe zidurile caselor vecine.

Toate astea se vedeau numai când poarta principală se deschidea pentru a face loc vreunui elegant echipaj sau unei caleşti blazonate.

Căci lumea bună nu-şi arată decât puţin din bucuriile ei. Numai pe furiş, profanul poate arunca o privire asupra, misterului acestor nobile străluciri.

Era lume multă în jurul palatului; cerşetori şi haimanale; cerşetorii erau numeroşi în 1817, an atât de aproape de revoluţie şi de războaiele imperiului, haimanalele sunt numeroase în toate timpurile.

De câte ori se deschidea poarta, cincizeci de priviri avide se îndreptau spre vestibul.

— Superbe diamante! zise unul văzând o frumoasă doamnă coborând din trăsură.

— Sunt false! răspunse altul, înălţând din umeri.

— Ce faţă fragedă! repetă optimistul.

— E fardată! replică gelosul.

Apoi greaua poartă se închidea cu zgomot şi toată lumea tăcea. Pe la orele unsprezece, atmosfera se animă: trăsurile veneau atât de des încât portarul trebui să ţină poarta în permanenţă deschisă.

În interior, saloanele se umpleau. Nu era un mare bal, ci o simplă serată; cel puţin aşa spunea doamna de Rumbrye.

Puţini sunt aceia care ştiu ce diferenţă este între un bal şi o serată. Pentru serată nu se poftesc decât prietenii, iar la bal se invită toţi cunoscuţii. Totuşi, pentru ambele, lista invitaţilor este aceeaşi.

Oricum, serata doamnei Rumbrye, deşi nu era un bal, oferea o frumoasă etalare de toalete strălucitoare.

Era ora unsprezece şi jumătate. Orchestra începuse preludiul, dar stăpâna casei nu era încă la locul ei.

Elena, cu o graţie perfectă şi cu acea cunoaştere a lumii, care este apanajul fiicelor aristocraţiei făcea onorurile

casei în absența mamei sale vitrege şi le îndeplinea bine. Cu toate astea, toată lumea se întreba unde era marchiza. Domnul de Rumbrye îşi aruncase de vreo două ori privirea nerăbdătoare spre uşa apartamentului soției sale.

În sfârşit, apăru marchiza.

Toți ochii se fixară asupra ei; ai femeilor cu invidie, ai bărbaților cu admirație şi un murmur parcurse întreaga sală.

Pentru voi, iubiți cititori, care ați avut ocazia s-o vedeți încântătoare şi mereu schimbătoare, doamna de Rumbrye se transformase o dată în plus. Nu-şi părăsise grația înnăscută, dar şi-o modificase.

Nici o urmă nu rămăsese din neglijenta-i înfățişare; totul în ea devenise demn şi plin de rezervă: creola îşi juca rolul de doamnă din lumea mare.

Parcurse încetişor saloanele, primind la nesfârşit complimentele şi surâsurile şi merse să se aşeze lângă domnişoara de Rumbrye, care era singură, în toată această adunare, capabilă să rivalizeze cu ea.

Nu trebuie să credem că doamna marchiză îşi pierduse vremea de la înapoierea sa. Când îl părăsise pe Carral, era trecut de ora nouă. Ori, la vârsta ei, oricât ar fi fost de frumoasă nu putea să-şi improvizeze toaleta.

Din cauza asta întârziase.

Sosind, îi făcu Elenei un semn drăgăstos cu capul, căruia tânăra fată îi răspunse printr-un salut respectuos. Era în acest salut multă răceală.

Balul îşi reluă cursul. În acest timp, este interesant să facem cunoştință, iubiți cititori, cu personajele secundare ale dramei noastre.

Domnul marchiz de Rumbrye era un bătrân gentilom, onorabil şi loial. Fusese pe vremuri foarte îndrăgostit de soția sa, şi desigur căsătoria lui nu fusese o căsătorie de conveniență, dar gurile rele pretindeau că, cu vremea

învățase s-o cunoască mai bine şi acest fapt nu fusese în favoarea doamnei marchize.

Această unire fu privită de mulți oameni drept o mezalianță.

Totuşi aparențele fură păstrate aşa cum se cuvine între soți. În privința asta, marchizul era foarte sever.

Lipsa de înțelegere în căminul său îl făcea pe marchiz rece şi puțin doritor să se arate. Fost emigrant, acoperit de onoruri şi demnități de către dinastia Bourbonilor, suporta totuşi necesitățile înaltelor sale funcții pe care le reprezenta aşa cum trebuie. Dar serbările îl oboseau şi ar fi dorit să fugă de societatea oamenilor săi.

Doamna marchiză avea un fiu din prima căsătorie pe care-l iubea cu o dragoste pătimaşă, era poate singurul sentiment lăudabil care pătrunse inima acestei femei, pe care norocul o înzestrase cu toate seducțiile pentru a masca mai bine neagră şi respingătoarea prăpastie a sufletului ei.

Toată dragostea domnului de Rumbrye era concentrată asupra fiicei sale Elena, pe care o avusese cu prima iui soție şi se felicita că nu avusese copii cu actuala marchiză.

Afară de Elena, mai iubea pe rege, foarte mult şi puțin pe Xavier, pe care o norocoasă întâmplare îl făcuse protectorul său, cu doi ani mai înainte, în timpul reacțiunii celor o sută de zile.

Tânărul Xavier, a cărui copilărie fusese legată de povestea victoriilor franceze, salutase cu entuziasm înapoierea lui Napoleon, care întruchipa pentru el gloria armatei franceze.

Părerile sale cunoscute îi puseră în situația de a apăra pe bătrânul emigrant contra insultelor acelor misei care înjosind pe învinşi, credeau că prea-înalță astfel pe învingător.

Acest fapt îl apropie pe marchiz de Xavier.

Cu toată diferența de vârstă şi de păreri, cu toată deosebirea de poziție, între ei se formă un fel de legătură. Marchizul era în stare să aprecieze calitățile sufleteşti ale tânărului. Astfel, îi deschise uşile casei sale. Mai mult, îi vorbi astfel încât făcu să se nască o speranță în acest suflet de copil.

Cuvântul speranță, spune poate prea mult, dar e sigur că Xavier n-o văzuse nepăsător pe Elena de Rumbrye, atât de bună pe cât de frumoasă era. Fără voia lor, se simțiră atraşi unul de celălalt sub privirea domnului de Rumbrye, care zâmbea în tăcere acestui sentiment, respectuos pe de o parte, nevinovat de cealaltă, şi atât de curat de ambele părți.

Elena era o fată încântătoare. Frumusețea ei consta mai mult în expresie decât în perfectă regularitate a trăsăturilor. Ochii săi albaştri aveau priviri dulci şi fine; fruntea sa serioasă era gânditoare; gura fragedă abia avea nevoie să vorbească pentru a se face înțeleasă Era cuvioasă ca îngerii şi bucurie mai mare decât milostenia. Dar era şi curajoasă şi sub grația copilărească a acestei frunți o voință nestrămutată se putea naşte.

Îşi pierduse mama de timpuriu: o femeie nobilă care o învățase să se încreadă în Dumnezeu Tatăl său n-o încredințase îngrijirilor doamnei Rumbrye; o crescuse el însuşi. Devenise mare sub atenta supraveghere a dragostei părinteşti.

Doamna de Rumbrye, la rândul ei, deoarece avea motivele sale, pentru a câştiga încrederea şi prietenia Elenei, se arătase de la început binevoitoare şi nu-i spusese niciodată decât vorbe mângâietoare.

Dar Elena se ferea de doamna Rumbrye. Nu credea în dragostea ei. Uneori îşi reproşase această răceală față de mama ei vitregă. Dar acest sentiment, mai tare ca ea, persistase.

Există un motiv pentru asta: un motiv viu care se numea Albert Lefebvre des Vallees, având un apartament în palat şi loc în grajd. Acest Alfred nu era altul decât iubitul fiu al doamnei de Rumbrye.

Alfred trăia ca un paşă, fără să aibă avere. Vom mai vorbi de el.

De multe ori, marchiza cu mari semne de dragoste, încercase să sondeze sufletul Elenei. Cheltuise, pentru a ajunge la un rezultat, mai multă diplomație decât ar trebui pentru a umple servieta unui iscusit ambasador, dar nu reuşise.

Elena se ferea; ghicise că averea ei era o pradă râvnită de doamna marchiză pentru a repara greşelile destinului față de tânărul domn Alfred.

Nu se înşelase. Aceasta era într-adevăr dorința creolei şi răceala Elenei o necăjea fără margini. În zadar încercase să intre în grațiile tinerei fete făcându-i diferite propuneri de a purta bijuteriile ei sau de a-şi croi rochii după modele pe care că i le propunea, în zadar încercase să o invite la plimbări prin împrejurimi în care să stea de vorbă numai ele două.

Elena o refuza de fiecare dată politicos, dar ferm.

Atunci, mândra şi neînduplecata marchiză schimbase tactica încercând să minimalizeze calitățile tinerei fete în fața marchizului, tatăl ei. Dar şi în această încercare dăduse greş datorită modestiei şi bunei creşteri de care Elena dădea dovadă în orice împrejurare. Cu toate aceste nereuşite ambițioasa creolă nu se dădu bătută.

Ea puse la cale un alt plan şi mai diavolesc.

Începu, cu o măiestrie de care numai femeile intrigante sunt în stare, să-l prezinte pe netotul de fecior drept cel mai desăvârşit gentilom.

Îşi spusese că, susţinând cu îndemânare eforturile lui Alfred n-ar fi fost mai uşor decât a inspira un dulce sentiment la adresa unui cavaler atât de desăvârşit.

Din nenorocire, izbânda nu corespunse speranţelor sale. Elena fu ostilă fiului ca şi mamei.

În zadar, domnul Alfred se împopoţona în faţa ei cu toaletele sale excentrice: nu obţinu nici măcar o privire.

Nu e lucru de mirare. Tinerele persoane de spirit şi cu hun simţ, au o repulsie naturală pentru manechinele încorsetate, într-un înveliş ca domnul Alfred Lefebvre des Vallees.

Dar doamna marchiză, care era totuşi o femeie de bun gust, devenea extrem de orbită când era vorba de feciorul ei.

— Ca să-l dispreţuiască pe Alfred al meu, îşi spunea că, probabil că prostuţa asta a fost vrăjită!

Ştia dinainte cine aruncase vraja. Era Xavier.

Xavier! Un băiat de-abia ieşit de la colegiu şi care purta două luni la rând acelaşi costum! Xavier! Un naiv, un timid pe care Alfred îl depăşea! Nu era numai supărător ci şi umilitor. Asta cerea răzbunare şi doamna marchiză porni lupta, ca sălbaticii, fără o prealabilă declaraţie de război. Carral, sufletul ei blestemat, fu trimis ca cercetaş pe teritoriul duşman. Primi ordinul să se strecoare pe lângă Xavier, să înceapă să-i facă o „educaţie pariziană”, adică să-l înveţe lenea, gustul plăcerilor ieftine, tot ce trebuie să ştie un student pentru a râde şi la nevoie chiar şi ceva mai rău. Carral era un profesor capabil să ducă la bun sfârşit o astfel de întreprindere. Îşi avea diplomele sale.

Pentru a aprecia meritul strategiei întrebuinţate de doamna marchiză, trebuie ştiut următoarele, lumea bună se împarte în două categorii: cei aşezaţi şi cei toleraţi.

Primii sunt la locul lor, lumea are nevoie de ei, ei au dreptul la această lume; numai dacă decad prea jos, pot fi goniţi. Sunt personaje greu de înlocuit.

Ceilalți, din contră sunt primiți; sunt parveniți pe cale de selecție; excluderea lor nu le-ar pricinui rău decât lor înşile; nu sunt că primii, rude cu un sfert din salon; ei n-au rădăcini.

Xavier era din a doua categorie. Procedeul ar fi fost ridicol dacă l-ar fi întrebuințat contra unui secretar de ambasadă sau a unui fiu de Pair al Franței, i-ar fi scos numai în relief pe aceşti domni.

Îndreptat împotriva lui Xavier, avea o oarecare valoare: nu se iartă nimic toleraților.

Deci, dacă doamna marchiză, după reflecție, renunțase la primul ei plan, pentru un altul, era evident că acest al doilea plan trebuia să aibă sorți de izbândă.

Capitolul IV

O poveste la desert

Când doamna marchiză pătrunse în mijlocul invitaților unde până atunci Elena o înlocuise, privirea ei făcu înconjurul salonului, fără să uite un singur colț.

Carral nu era acolo. Un nor întunecă fruntea doamnei de Rumbrye.

— Nebunul acesta încearcă să-şi rupă lanțurile, gândi ea.

Domnul de Rumbrye, care vorbea cu Xavier, făcu un pas spre soția sa şi o salută.

— Eram neliniştiți, doamnă, zise ei cu vocea coborâtă.

Aceste cuvinte ascundeau o întrebare.

Creola, înainte de a răspunde, adresă unul din cele mai încântătoare surâsuri lui Xavier, care era lângă marchiz.

— Eşti foarte bun, domnule, zise că apoi. Mă faci să-mi amintesc ca trebuie să-i mulțumesc scumpei noastre Elena, care m-a înlocuit în timpul involuntarei mele lipse.

— Fiica mea e la ea acasă, doamnă; nu-i datorezi deci nici o mulțumire. Sper că nu ai fost suferindă?

Creola simți lovitura, dar nu lăsă să i se vadă nimic pe față. Ea spuse cu cea mai mare linişte:

— Am întârziat cu toaleta, pentru că mi-am vizitat săracii astă seară.

Domnul de Rumbrye se înclină din nou şi cedă locul domnului Alfred Lefebvre des Vallees, care venea să-şi salute mama.

În acest timp, Xavier oferise brațul său Elenei pentru contradans.

— Nu l-ai văzut pe domnul de Carral, Alfred? întrebă marchiza.

— Pe cuvântul meu, doamnă, răspunse tânărul ei fecior, pe un ton agale, nu mă ocup deloc de domnul de Carral. Cred că găseşti vesta mea pe gustul dumitale, nu?

— Desigur.

— Şi cu toate astea nu este de la Staub, doamnă. Ți-o afirm în mod solemn. Te miră. Staub a devenit vulgar în timpul din urmă. Mi-a făcut-o un croitoraş pe care-l formez în secret. Va ajunge departe, îți garantez!

— Te cred, murmură marchiza, cu gândul aiurea.

— Pe cuvântul meu, dumneata nu mă asculți! strigă domnul Alfred, începând să râdă, e uimitor!

— Alfred, reluă doamna de Rumbrye, aş vrea să-i vorbesc domnului de Carral. Fă-mi plăcerea şi trimite-mi-l.

— Staub a avut vremea lui, iată adevărul, zise domnul des Vallees cu importanță, dar asta-i poveste veche.

El îşi plimbă vesta care nu era de la Staub, cea mai mare glorie a croitoriei în istoria Franței, prin toate saloanele.

Dar nicăieri nu găsi pe domnul de Carral.

— Să mă ia dracu dacă mama nu şi-a pierdut capul! îşi zise el. Auzi! Să mă pună să-l caut pe acest individ! Mai bine fac o partidă de cărți.

În timpul contradansului, Elena şi Xavier, dansară tăcuţi, unul lângă altul.

De-abia, la a doua figură, Elena zise:

— A trecut multă vreme de când nu ne-ai mai vizitat. Tatăl meu ţinea mult să te vadă.

Xavier, timid ca toţi cei cu suflet hun, căută un răspuns la aceste cuvinte atât de simple, dar nu-l găsi.

Ar fi un studiu destul de curios (pentru dansatori) deşi nu prea folositor, să cerceteze de ce muzica unui cadril opreşte orice gândire mai serioasă şi pare să agite un vârtej de banalităţi.

La a treia figură, Elena reluă:

— Nu ţi-a scris?

— Nu, răspunse Xavier.

— Atunci ai venit singur?

— Nu, nu tocmai; cineva mi-a spus...

— Se opri deodată pentru că fraza lui aluneca spre o concluzie imposibilă: venise pentru că Cerşetorul Negru de la Saint Germain des Pres îi spusese, sub fereastră:

— Tatăl său te aşteaptă.

Cum să spună aşa ceva? Şi la ce bun?

Ultima figură îi despărţi o clipă; când se reîntâlniră, Elena îi spuse repede şi pe şoptite:

— E cineva care te urăşte!

— Pe mine? strigă Xavier.

— Vorbeşte mai încet, te rog.

Era un accent de groază în glasul Elenei. Xavier tăcu.

— Asta-i! făcu ea cu nerăbdare; acum nu mai vorbeşti deloc!

Şi cum Xavier rămânea tot înmărmurit, ea adăugă:

— Ascultă, poate mă înşel, dar cred că-mi fac datoria. Tatăl meu are pentru dumneata multă dragoste şi chiar recunoştinţă. Nu m-ar opri să-ţi dau un sfat bun.

— Sunt gata să vă ascult... bâlbâi Xavier.

— Un sfat, repetă domnişoara de Rumbrye, numai un sfat. Crede-mă, domnule Xavier, păzeşte-te!

Aceste cuvinte fură spuse pe un ton grav şi sunară ca o ameninţare. Uimirea lui Xavier era la culme. Vorbi, ca şi când s-ar fi gândit cu voce tare:

— Cine să-mi vrea răul? Nu-mi cunosc nici un duşman...

Dar deodată îşi aminti. Adăugă, ridicând ochii spre Elena:

— E ciudat! Şi Carral mi-a spus că am un duşman.

— Ah! făcu domnişoara de Rumbrye, domnul de Carral ţi-a spus asta? Când?

— Chiar astă seară.

— Şi nu ţi-o spus numele lui?

— Nu... n-am vrut să-l cred. Mă cunosc atât de puţini oameni... Ocup atât de puţin loc pe pământ...

— Te înşeli, domnule Xavier, prietenia tatălui meu ţi-a adus cel puţin un gelos. Acest domn de Carral are dreptate, mai ales că e mai în măsură ca mine s-o ştie... cel puţin aşa cred. Dar eu nu voi ţine secret numele adversarului. Persoana care te urăşte este marchiza de Rumbrye.

De abia pronunţă aceste cuvinte, când simţi o mână care-i atinse umărul. Întoarse capul: marchiza era în spatele ei.

— E rândul dumitale, copila mea, spuse că, cu o voce dulce, vei lipsi de la ultima figură.

Elena plecă, puţin ruşinată.

Doamna de Rumbrye o urmări cu o privire drăgăstoasă.

— Cât e de frumoasă şi de drăgălaşă! murmură ea surâzătoare, astfel că Xavier s-o poată auzi.

Xavier plecă la rândul său.

Atunci faţa marchizei se schimbă. Se gândi, cu mânie reţinută:

— M-a ghicit! Va avea sprijinul domnului de Rumbrye! Şi acest mizerabil de Jonquille, câte nu mai vine!

Contradansurile se succed, dar nu se aseamănă. După ce Xavier o conduse pe Elena la locul ei, orchestra preludia din nou, iar domnişoara de Rumbrye, pentru a-şi ține angajamentul, trebui să primească să danseze cu domnul Albert Lefebvre des Vallees, care-i făcu o mulțime de complimente traduse din englezeşte. După ce-i jură pe onoarea lui că Staub cădea în fața adevăraților „gentlemeni”, împinse galanteria până la a-i propune un pariu de douăzeci de lire, asupra şanselor pe care autorul vestei sale, le avea de a-l bate pe Staub, la expoziția de la cursele din Longchamps.

Spre orele două, Carral se prezentă, în sfârşit, la poarta palatului. Era palid şi obosit.

Intrând, ochii săi se plecară, nu îndrăznea să-şi privească prietenii în față. Într-atât se temea să nu fie întâmpinat cu un râs batjocoritor.

Ştia că doamna de Rumbrye nu era femeia care să amenințe numai: se şi credea demascat.

Când văzu că este primit ca de obicei, simți că i se ia o greutate de pe inimă.

Îşi regăsi o parte din siguranța-i obişnuită şi se strecură în fața unei ferestre, sperând să scape un timp de privirile creolei.

— Voi vedea, se gândi el, poate că nu va îndrăzni... Dacă vorbeşte, mă voi arăta.

Carral se înşela.

Doamna de Rumbrye îl aştepta şi nu scăpase din ochi, nici una din mişcările lui, de când intrase. Poate că n-ar fi vorbit, dacă mulatrul nu venea.

Dansurile se răriseră. Un cerc se formase în jurul stăpânei casei. Supeul se apropia.

Doamna de Rumbrye se arăta de o veselie amabilă; nu economisea vorbele de spirit, încât doi tineri academicieni o comparară de mai multe ori cu celebra Coninne, pe care o cunoscuseră înainte de revoluție.

Supeul fu anunțat.

Marchiza luă brațul lui Xavier, mirat de o astfel de cinste, şi se îndreptă spre galeria unde era masa pusă.

Trecând pe lângă Carral, începu să râdă zgomotos ca şi când o amintire i-ar fi stârnit veselia.

— Domnule Xavier, zise ea cu o voce puternică, cunoşti povestea lui Jonquille?

Carral simți în piept o durere ascuțită care îi opri respirația.

Xavier răspunse negativ la întrebare.

— Nici dumneavoastră domnilor? urmă doamna de Rumbrye, întorcându-se spre cei care o urmau.

— Jonquille! repetă un musafir; e un nume ciudat!

E un nume foarte obişnuit printre mulatri, în colonii.

— Pe cuvântul meu, e nostim! zise Alfred. Jonquille! Frumos nume pentru un armăsar.

— Adu-mi aminte să-ți spun această poveste, reluă doamna de Rumbrye, adresându-se din nou lui Xavier.

Acesta se înclină. Mulțimea se scurse încet. Când nu mai fu nimeni, Carral ieşi din ascunzătoare.

Fața-i era îngrozitoare la privit.

— Deci nu a uitați mormăi el, scrâşnind din dinți. Femeia asta e un diavol! Cum se joacă cu chinurile mele!... Şi el e... el e cel însărcinat să-i amintească povestea!...

Stătu o clipă să se liniştească, apoi intră şi el în galerie.

În jurul unei mese, încărcate cu bunătăți, se formase un cerc strălucitor de femei împodobite cu bijuterii, diamante şi flori.

În spatele lor, bărbații, în picioare le serveau sau mâncau după pofta inimii.

Domnul Alfred mânca, spre paguba vestei sale, ale cărei cusături trosneau şi ameninţau cu o catastrofă.

Carral se îndreptă hotărât spre marchiză, salutând-o.

— E un veac de când nu te-am mai văzut, strigă doamna de Rumbrye, întorcându-se spre noul sosit. Pari foarte schimbat. Nu cumva ai fost bolnav?

— Sufăr, răspunse Carral, pe şoptite.

— Să fiu al dracului, dacă nu ai o mutră de dezgropat mormăi domnul Alfred pe care îl supăra corsetul şi era deci, prost dispus.

Doamna de Rumbrye îşi împinse fotoliul.

— Să i se dea un scaun domnului de Carral! zise ea cu o ironie pe care numai el o putea simţi. Aşază-te lângă mine. Bolnavii şi doamnele au dreptul la aceleaşi atenţii.

Carral, ascultând ca un automat, se aşeză şi rămase nemişcat. Conversaţia întreruptă o clipă de acest incident, redeveni generală.

— Doamna marchiză, zise Xavier după câtva timp m-a însărcinat să-i aduc aminte de promisiunea pe care ne-a făcut-o, povestea lui Jonquille...

— Vă voi spune-o la desert, îl întrerupse marchiza, aruncând o privire spre Carral.

Acesta nu se clinii. Muşchii feţei sale păreau de bronz.

— Pe cuvântul meu, doamnă! strigă domnul Alfred, asta înseamnă că-ţi baţi joc de răbdarea noastră!

— Dumneavoastră câte povestiţi atât de bine! interveni altul.

— Atât de picant! spuse un al treilea.

Creola şovăi o clipă, nu din milă, ci din calcul. În timp ce ca şovăia, Carral se întoarse încet spre ea şi o privi în faţă.

Ea luă această privire drept o sfidare, şi cum întreaga asistenţă o ruga, zise cu un zâmbet crud:

— Ascultați, deci, povestea lui Jonquille, e de actualitate.

— Tăcere pentru numele lui Dumnezeu! murmură Carral că glasul înăbuşit.

— La San-Domingo era un mulatru numit Jonquille. Era fiul unei negrese numită Pasiphae şi al unui servitor alb, numit Lafleur…

— Destul! făcu Carral, într-un muget înăbuşit, ți-l vând! Îl voi pierde! Îl voi ucide dacă va trebui!

Marchiza îşi continuă povestea, care era adevărată, căci sub numele lui caraghios, acest Carral avusese o viață mizerabilă, dar mai înainte, răspunse la rugămintea mulatrului cu o privire semnificativă. Această privire făgăduia pacea. Între ei, pactul fusese din nou încheiat.

Doamna de Rumbrye povesti, totuşi, în amănunțime viața lui Jonquille. Începuse şi era, deci, imposibil să se oprească. Numai că schimbă numele de împrumut sub care eroul era cunoscut în lumea pariziană, ca şi naționalitatea-i înşelătoare.

Dar cum această schimbare ar fi putut diminua stăpânirea ei asupra mulatrului, avu grijă să adauge, la sfârşitul poveştii.

— Cunoaşteți eu toții, pe acest ruşinos şi caraghios personaj. N-am să vă spun acum adevăratul nume. Capriciu sau scrupul spuneți-i cum vreți. Poate, mai târziu mă voi arata mai puțin discretă.

Odată scăpat de teama de a fi demascat, Carral îşi reluase superba-i impertinență.

Carral, auzind propria-i poveste, spusă într-un mod comic şi sângeros în acelaşi timp, se înfioră de mai multe ori, dar, ştiu totuşi să se stăpânească.

Mai mult, el fu primul care ceru să afle numele acestui neruşinat fecior de slugă şi de negresă, care avusese îndrăzneala să pozeze în gentilom.

Doar domnul Alfred striga mai tare ca el.

— Pe cuvântul meu de onoare! Aş da cincizeci de lire pentru a şti numele acestui bădăran!

Dar marchiza fu neclintită, şi îşi făcu cu această ocazie renumele unei femei discrete. Ridicându-se de la masă, luă braţul lui Carral.

— Eşti un nebun încăpăţânat. Cred că îmi vei fi recunoscător că nu te-am pedepsit.

— Îţi mulţumesc stăpână, răspunse Carral.

— Să ştii că eu nu iert decât o singură dală. Ştiu că eşti în măsură să mă asculţi; ştiu că, cunoşti mai multe din aceste stabilimente clandestine...

— Cunosc multe...

— Alege unul care să fie cât mai suspect.

— Voi alege pe cel mat rău famat.

— Şi mai ales nu uita intervenţia preliminară pe lângă cei în drept.

— Nu voi uita nimic.

Marchiza ridică ochii ca din întâmplare. Privirea îi căzu pe grupul format din Elena, Xavier şi marchizul de Rumbrye.

— Vezi! strigă ea. S-ar spune că toţi trei sunt înţeleşi. Trebuie să ne grăbim, timpul trece...

— Totul va fi gata mâine.

Marchiza nu-şi putu stăpâni o mişcare de bucurie.

— Bine, spuse ea. Mă bizui pe tine şi te vor răsplăti în aceeaşi măsură în care te-aş fi pedepsit.

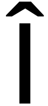
După aceste cuvinte, se despărţiră.

În acest timp, de la începutul scenei, domnul de Rumbrye, deşi părea ocupat cu Elena şi Xavier, nu-i slăbise, totuşi din ochi. Astfel, când marchiza făcu lui Carral, o reverenţă la care el răspunse cu un salut respectuos, domnul de Rumbrye clătină capul, gândind:

— E o taină între aceştia doi, sunt sigur. Vot veghea. La masă, am surprins o privire rugătoare, de-o parte, plină de ameninţări de cealaltă. A fost o zi de ruşine şi de nenorocire, aceea în care femeia asta a pătruns sub acoperişul meu!

Capitolul V

Florence-Angele

n anul 1792, trăia în oraşul Cap din San-Domingo o tânără orfană de şaisprezece ani, numită Florence-Angele des Vallees.

Era cea mai frumoasă şi cea mai bogată din fetele coloniei. Averea ei era evaluată la zece milioane de lire.

Trecea drept o fată bine crescută şi cu sufletul bun, dar la drept vorbind, era puţin cunoscută şi numai zestrea o făcea să fie admirată.

Avea ca tutore pe un anume Duvivier, un bătrân mărginit care înţelesese pe dos principiile educaţiei preconizate de Jean-Jacques Rousseau.

Era tiran, ca toţi acei care vorbesc prea mult de libertate. Gurile rele pretindeau că-şi ţinea pupila ca pe o prizonieră. Dar nu era adevărat. Adevărul e că la vârsta la care alte fete mai ales creole, cedau atracţiilor plăcerilor lumeşti, Florence-Angele nu cunoştea lumea şi nici nu dorea s-o cunoască; viaţa ei se scurgea singuratică şi liniştită în locuinţa tutorelui său.

Pe la începutul acelui an, domnul Duvivier se despărţi de omul său de încredere şi îl înlocui cu un englez, care ştiu să-l câştige, făcându-se că-i împărtăşeşte părerile.

Erau pe vremea aceea mulţi englezi în colonie, care se ocupau de negri, sub pretext de propagandă protestantă.

Noul funcţionar era un personaj rece, calculat şi ştiind să ascundă sub vorbe frumoase, sufletul său pervers şi avid. Se numim Gillie Brown.

Puţină vreme după intrarea sa în serviciul lui Duvivier caracterul Florencei se schimbă în rău.

Până atunci, fusese păzită de tinereţe: şi singurătatea ei, dar n-avem nici religie, nici morală. Cine să-i fi vorbit de aceste lucruri demodate? Astfel schimbarea fu violentă ca o explozie; deveni capricioasă, extravagantă şi cheltuitoare. Dispreţui sfaturile tutorelui său şi când acesta, care iubea libertatea numai în teorie, voi să-şi impună voinţa, Florence-Angele deveni ipocrită şi învăţă să înşele.

Pentru ca o astfel de prefacere să se poată efectua într-un timp atât de scurt, trebuia ca sufletul său să păstreze frumuseţea ei ca un voal între ea şi adevăr, un germene rău, dar trebuia şi o influenţă exterioară să grăbească dezvoltarea acestei seminţe.

Brown, cu acea depravare pe care ştia s-o ascundă, se servi pentru a o perverti pe Florence, de însăşi biblioteca lui Duvivier.

Întocmai ca acei pescari sălbatici care otrăvesc peştii, pentru a-i prinde mai uşor, el otrăvi sufletul fetei, făcând-o să interpreteze aşa cum îi convenea lui, operele marilor gânditori ai revoluţiei franceze. Gillie Brown, demonstrase tinerei fete că raţiunea, natura şi libertatea îi porunceau să devină stăpâna averii sale, înainte de vârsta legiuită, printr-o căsătorie secretă.

Aproape crezu că planul de a pune mâna pe averea familiei des Vallees, îi reuşise, căci, cu complicitatea unui predicator calvin, se căsători cu Florence.

Dar în vremea aceea, o surdă frământare se simţea printre negri.

Coloniştii îşi manifestaseră de mai multe ori neliniştea.

Guvernământul din Cap, ceru ajutoare din patrie şi făcu apel la coloniile înconjurătoare. Guadelupa trimise un corp de infanterie sub comanda locotenentului Lefebvre.

Acest ofiţer de reală valoare, reuşi să domine, pentru moment, situaţia.

Locotenentul Lefebvre adusese cu el un servitor negru, pe nume Neptun, pe care-l eliberase din sclavie, dar care din această pricină îi era şi mai devotat, urmându-l tot timpul şi nedespărţindu-se de el nici pe câmpul de bătălie.

Dar frământările continuau printre negri. Emisari străini colindau locuinţele negrilor, împărţind bani şi rachiu, şi predicând revolta.

Mai mulţi dintre aceşti agenţi care au fost arestaţi, erau englezi.

Acest fapt făcu să se nască bănuieli în mintea lui Duvivier. Îşi urmări funcţionarul şi se convinse că acesta era un agent al Londrei.

Fără nici un proces, făcu să fie arestat şi expulzat.

La auzul acestei veşti, Florence-Angele izbucni în strigăte de durere şi mânie; în mijlocul lacrimilor, mărturisi că Brown era soţul ei şi că poartă în pântece fructul acestei iubiri; se declară protestantă, soţia unui protestant şi ameninţă că va părăsi locuinţa.

Domnul Duvivier se supără şi, în mod public, renunţă la tutela sa asupra Florencei, depunând socotelile în faţa tribunalului.

Frământările din insulă, acoperiră acest scandal.

Atunci începu pentru Florence o existenţă ciudată.

Bogată şi îmbibată de principiile libertine ale profesorului său Brown, avu îndrăzneala ca la şaptesprezece ani să înfrunte opinia publică. Casa sa deveni locul de întâlnire al acelei lumi de aventurieri care mişună în colonii.

Englezul fu repede uitat; propriile lui învăţături făcură ca amintirea să i se piardă. În inima Florencei nu rămase loc decât pentru o singură divinitate: egoismul!

Singurul sentiment uman pe care-l nutri cândva fu pentru fiul ei Alfred, care se născu puţin timp după moartea tatălui său. Afară de acest fiu, ea nu mai iubi pe nimeni, niciodată.

Dar îi fu dat să fie iubită cu devotament de către un suflet nobil.

Generalul Leclerc, debarcase la San-Domingo, în fruntea trupelor franceze. Prima lui grijă fu să-l ridice la gradul de căpitan pe locotenentul Lefebvre, a cărui autoritate menţinuse siguranţa atâta vreme în oraşul Cap. Pentru a se arăta demn de această distincţie noul căpitan îşi dublă zelul. De multe ori, însoţit numai de negrul Neptun pătrunse în imensele plantaţii care înconjurau oraşul Cap; alteori se aventura în munţi, pentru a cunoaşte poziţiile negrilor revoltaţi.

Aceştia erau bine organizaţi. Aveau forţă, iar felul lor de luptă era pe cât de crud, pe atât de periculos. De multe ori căpitanul Lefebvre, prins în cursă, îşi datora viaţa numai puterii şi prieteniei credinciosului său Neptun.

Acesta era un negru de vreo patruzeci de ani, puternic ca un Hercule. Faţa sa, cu trăsături regulate arăta inteligenţa, francheţea, devotamentul şi o neînfrânată voinţă. Oricare ar fi fost ordinele căpitanului Lefebvre, Neptun le executa cu o precizie de automat.

Căpitanul, deşi avea o încredere nemărginită în servitorul său, îi ascundea totuşi, un secret.

Spre nenorocirea sa, el o văzuse pe Florence. Se îndrăgostise de ea şi puţin timp după moartea lui Brown, îi ceru mâna. Tulburările politice înăbuşiseră zgomotul afacerilor particulare. Dar chiar dacă cineva l-ar fi lămurit asupra viitoarei sale soţii, el tot n-ar fi crezut.

De obicei, negrul îl însoţea peste tot, dar căpitanul exprimându-şi dorinţa să nu fie urmărit atunci când se ducea la doamna des Vallees, Neptun trebui să se supună. Căci servitorul nu înţelegea să discute ordinele stăpânului său. Dacă acesta i-ar fi poruncit: „Ucide-mă!” probabil că, cu lacrimile în ochi, negrul ar fi executat comanda.

În tot oraşul Cap, căpitanul Lefebvre era poate singurul care credea în nevinovăţia Angelei. Aceasta măgulită de atenţia pe care i-o acorda acest strălucit ofiţer, punea frumuseţea ei ca un văl între ea şi adevăr.

Şi apoi căpitanul era uşor de înşelat. Ocupat prea mult de îndatoririle serviciului său, n-o vedea la Cap decât pe Florence, care, atunci când voia, ştia să păstreze aparenţele.

Se căsătoriră deci, la biserică, fără pompă şi fără zgomot.

Pentru un motiv, numai de ea cunoscut, Florence ascunsese noului ei soţ prima ei căsătorie ca şi existenţa fiului ei.

Aşa că atunci când Florence fu pentru a doua oară mamă, căpitanul simţi o bucurie fără margini iar dragostea lui pentru ea deveni şi mai mare.

Dar Florence îşi aminti brusc de Alfred, care creştea departe de ea şi nu simţi decât indiferenţă pentru noul născut. În acelaşi timp simpatia trecătoare pe care o simţise pentru căpitanul Lefebvre se schimbă în aversiune.

Puţin înainte de naşterea copilului, războiul civil se dezlănţui şi peste tot negrii revoltaţi începură să repurteze victorii.

Oraşul Cap era pradă anarhiei. Administrațiile fură închise. Tot ce putu face căpitanul, fu să constate, prin martori la biserică, naşterea fiului său.

Actul fu redactat de preotul care-i unise şi de doi martori. Unul era un servitor al Florencei şi al doilea un mulatru numit Lafleur-fiul zis Jonquille, pe care-l eliberase pentru acest scop.

Căpitanul luă actul, iar copilul fu dat la doică, în afara oraşului, într-o plantație neutră, administrată de negri.

După câteva zile, căpitanul care era plecat într-o expediție, primi printr-un trimis, o scrisoare din partea soției sale.

Iată-i conținutul:

„Domnule,

Am crezut că te iubeam, dar m-am înşelat. E o nenorocire. Nu ne vom mai vedea.

Am uitat să-ți spun că am un fiu, născut din prima mea căsătorie, despre care n-am socotit necesar să-ți vorbesc, un fiu pe care-l iubesc, pentru că e fiul singurului om pentru care am simțit dragoste. Iau cu mine acest copil şi ți-l las pe al dumitale.

Cu toate că legile vechii lumi se duc, păstrez actul nostru de căsătorie. Poate că-i va servi vreodată fiului meu. Fiul dumitale nu are nevoie decât de dumneata.

Nu încerca să mă urmăreşti. Despărţirea şi voinţa mea sunt irevocabile. Rămâi cu bine.

«Florence-Angele»„

Căpitanul se crezu jucăria unui vis urât. Citi de câteva ori scrisoarea şi i se păru că înnebuneşte. Până atunci, sufletul lui cinstit era plin de stimă şi de dragoste pentru soţia lui.

Mânios, voi să lase totul şi s-o ajungă pe Florence pentru a o pedepsi. Apoi dispreţul urmă mâniei, iar dispreţului, disperarea.

Viaţa sa era zdrobită: pusese în această căsătorie toate speranţele de fericire.

Voi să se omoare, şi numai gândul la fiul său îl ţinu în viaţă.

Câteva zile după aceste întâmplări, pe când era cantonat pe malurile unui râu, fu atacat de trupele de trei ori mai numeroase ale lui Toussaint.

După obiceiul sau, căpitanul luptă ca un leu, dar în clipa când se repezea pentru a da ultima lovitură negrilor pe jumătate învinşi, fu lovit de un glonte în piept şi căzu în braţele credinciosului Neptun, încredinţându-i pe fiul său orfan şi sărac.

Florence-Angele Lefebvre des Vallees, îşi aranjase numele, îşi strânse bijuteriile şi banii, apoi plecă la Londra, unde avu bucuria să vadă într-un ziar francez că moartea o scăpase şi de al doilea soţ. Dar după o vreme oarecare primi o altă veste care o bucură mai puţin: negrii răsculaţi triumfaseră în San-Domingo, iar francezii fuseseră expulzaţi.

Bogata Florence era ruinată.

Dar era destul de isteață, încât continuă să trăiască pe picior mare, cu restul averii sale, până când deveni Lady Cox de Coxton-Hall, căsătorindu-se pentru a treia oară.

Lordul John Cox ar fi dat bucuros toate cele douăzeci de castele ale sale pentru un zâmbet al soției sale, pentru care simțea o dragoste atât de mare că-şi redusese porția de porto la trei sticle pentru o masă.

Postul acesta, sau poate norocul pe care frumoasa creolă îl purta soților săi, fu cauza pentru care senioria sa, lordul Cox, muri în primăvara vieții.

Florence rămase văduvă pentru a treia oară şi deşi nu-şi regreta soțul, plânse cu lacrimi amare la moartea lui, căci după legea engleză, moştenirea şi titlul reveniră unui văr îndepărtat al lordului.

Acestea se petreceau prin anul 1806. Florence trecuse de treizeci de ani, dar era aceeaşi ființă încântătoare. O mulțime de pretendenți se înghesuiau în jurul ei, cerându-i mâna. Dar Florence era neînduplecată. Îşi avea planul ei.

De câtva timp, se stabilise la Londra un emigrant francez, care-l slujise pe Louis[1] al XVIII la Milano şi în Rusia. Acest gentilom, cu toate pierderile pe care le suferise în timpul revoluției, era încă în posesia unei frumoase averi.

Se numea marchizul de Rumbrye, era văduv şi avea o fiică de şapte ani. Tânărul Alfred împlinise patrusprezece, aşa că Florence se gândea că domnişoara de Rumbrye ar fi pentru fiul ei o partidă foarte bună.

La început, totul părea că merge bine. Marchizul de Rumbrye, văduv şi plângându-şi încă o virtuoasă soție, crezu că o poate înlocui cu frumoasa văduvă.

---

[1] Am schimbat, conform ediției franceze, numele regelui Ludovic al XVIII-lea cu Louis al XVIII-lea. (nota lui BlankCd)

Îi ceru mâna şi fu acceptat. După a patra căsătorie, purtarea creolei fu ireproşabilă; jucă cu talent rolul unei bune soţii şi mamă şi voi să se însărcineze cu educaţia Elenei.

Dar în curând un nor umbri această fericire.

Încet, încet, ajunseră la urechile domnului de Rumbrye, zvonuri despre trecutul soţiei sale. Pe de altă parte, San-Domingo nu era la capătul pământului şi erau atunci la Londra, mulţi foşti colonişti refugiaţi, care cunoşteau pe de rost cronica scandaloasă din Cap.

Domnul de Rumbrye, om cu adevărat mândru, îşi înfrână supărarea şi nu voi să arate nimic. Se depărtă însă de soţia sa, iar Florence constată că o severitate politicoasă, înlocuise sentimentele drăgăstoase din primele zile ale căsătoriei. Observă, de asemeni că o barieră fusese ridicată între ea şi domnişoara de Rumbrye.

Toate încercările de a recâştiga terenul pierdut fură de prisos.

Domnul de Rumbrye rămăsese politicos dar rece.

După căderea lui Napoleon, emigranţii se înapoiară la Paris. Odată cu ei, veni şi Carral, care sub noua-i personalitate, îşi luase un jug mai greu decât cel pe care-l lepădase.

Florence declarase război cuiva; îi trebuia deci un rob.

Spuse un cuvânt numai şi Carral îşi simţi lanţul mai greu ca niciodată, dar după cum am văzut, Jonquille plecă capul şi ascultă.

Capitolul VI

Ispita

Să revenim în salonul doamnei de Rumbrye. În clipa în care aceasta se despărţi de Carral, marchizul oferi braţul Elenei şi ambii îşi luară rămas bun de la Xavier.

Acesta rămase singur, gândindu-se că partea lui de bucurie se terminase pentru noaptea aceea.

Aşezat în colţul cel mat întunecos al salonului, privea distrat strălucitorul vârtej care-i trecea prin faţă.

Lucru curios, imediat ce nu mai era electrizat de sunetul unui glas prietenos, Xavier cădea în pradă unor gânduri triste. Se compara cu alţi tineri de vârsta lui şi această comparaţie îl făcea nenorocit.

Ceilalţi aveau o familie, un tată cu care se puteau mândri, o mamă, mai ales o mamă, căreia să-i spună durerile şi bucuriile.

El era singur în lumea asta, în care nimeni nu-i datora nici sprijin, nici ajutor.

Dar mai ales era întristat din cauza Elenei.

Invidia pe cei care aveau un neam şi avere, ca să i le poată oferi. Şi dintre toţi, cel mai invidiat era sărmanul Alfred Lefebvre des Vallees, care în realitate nici nu merita osteneala aste.

Dar lipsa de experiență a lui Xavier îi arăta drept avantaje importante luxul pueril şi eleganța de prost gust a fiului creolei.

N-avea decât douăzeci şi doi de ani.

În timp ce aceste gânduri triste îl chinuiau pe Xavier, tânărul Alfred trecu pe lângă el la brațul unui mic centaur angloman, a cărui cravată era lată de şase degete.

— Ai avut noroc noaptea asta, scumpule, spunea micul centaur.

— Crede-mă dacă vrei, Santenac, răspunse Alfred n-am câştigat decât cinci sute de ludovici!

— Zece mii de franci? gândi Xavier, stupefiat.

— E un nimic! răspunse anglomanul.

Şi cum nu găsea cuvântul potrivit, îți sfârşi fraza printr-o expresie de origine britanică.

— Pe cuvântul meu! strigă Albert. N-am auzit niciodată în Anglia pronunțându-se acest cuvânt.

— Este posibil, răspunse centaurul cu îndrăzneală. Cuvântul e irlandez...

— Aşa da! Dar, fiindcă veni vorba, îl ştii pe Imbert de Presme?

— Da!

— Crede-mă dacă vrei, dar a câştigat zece mii de lire lordului Sydney Sturm.

— E o lovitură drăguță! comentă Santenac, depărtându-se împreună cu Alfred.

— Zece mii de lire, şopti Xavier, două sute cincizeci de mii de franci!

— Visezi că eşti milionar, prietene? zise lângă el vocea lui Carral.

Xavier aproape că roşi.

— Ce nebunie, bâlbâi el.

Apoi revenindu-şi, adăugă:

— Şi frumoasa ta de aseară? Ce-i cu ea?

Fruntea lui Carral se încreţi deodată.

— Scumpule, spuse el cu vocea seacă, îmi vei face un serviciu dacă nu-mi vei pomeni de ea niciodată. Hai să ne plimbăm.

Xavier se ridică şi luă braţul mulatrului.

Traversară, în tăcere, mai multe saloane.

Xavier era preocupat Carral vota să vorbească despre ceea ce-l interesa, dar nu ştia cum să înceapă. În sfârşit, obsedat de o idee fixă, repetă fără să-şi dea seama:

— Două sute cincizeci de mii de franci!

— Cum? făcu Carral, mirat.

— N-am jucat niciodată şi nici n-am cunoscut jucători, zise Xavier. E adevărat că se poate câştiga la joc două sute cincizeci de mii de franci într-o noapte?

Ochiul mulatrului avu o clipire sinistră.

— În zece minute, scumpule, răspunse el.

— Două sute cincizeci de mii de franci?

— Dublu... triplu... oricât vrei!

— Adevărat? Te poţi aşeza sărac la o masă şi să te ridici...

— De trei sau patru ori milionar. Asta se vede în fiecare zi.

Xavier recăzu în visare.

Carral îi aruncă o privire în care se citea şi mirare şi regret.

— Sărmanul băiat! Îl paşte nenorocul! gândi el. Aş vrea să fiu tot atât de sigur că mă voi răzbuna pe această femeie ticăloasă pe cât de sigur că-l voi împinge în prăpastie... Face el singur jumătate de drum!

Ca şi când Xavier ar fi vrut să confirme aceste gânduri, ridică capul şi-l trase pe Carral spre uşa salonului.

— Hai să jucăm! zise el cu grabă copilărească.

— Să jucăm! repetă Carral cu aerul sever al unui conducător, ţi-ai pierdut capul, scumpule?

— Dar de ce? Nu-i liber fiecare să joace?

— Ba da. Fiecare e liber, dar…

— Dar ce?

— În locul tău, n-aş juca… aici, zise rece Carral, subliniind ultimul cuvânt.

Şi cum Xavier îl privea întrebător, mulatrul adăugă:

— Scumpule, eşti naiv ca o fecioară. N-ai auzit niciodată tunând şi fulgerând contra jucătorilor?

— Ba da. Dar…

— Ştiu, ce vrei să spui. Santenac joacă, lord Sturm joacă, Comandorul de Keramlas la fel, Saint-Dîdier, idem. Dar vicontele de Santenac aşteaptă o moştenire enormă. Lord Sturm e englez, dacă n-ar juca şi-ar dezminți nația. Comandorul îşi mănâncă moşiile. E dreptul lui. Cât despre noi, despre tine mai ales, e cu totul altceva… Ce dracu! Trebuie să pun punctul pe i? Când n-ai altă avere decât o bună reputație, trebuie să ştii s-o păstrezi, altfel…

— Înțeleg. Oamenii care-s primiți din condescendență n-au decât puține drepturi printre voi… Nu voi mai veni la palatul Rumbrye.

— Te înşeli, scumpule, vei reveni; vei trece peste multe lucruri pentru a dansa cu… Bine, bine, nu te încrunta. Tac. Cât despre joc…

— Nu mai vreau să joc.

— Ah! făcu Carral, puțin dezamăgit. Voiam să-ți propun o afacere.

Xavier nu răspunse. Fantezia lui trecătoare îl părăsise. Dar în clipa aceea, ca şi cum întâmplarea şi-ar fi luat însărcinarea s-o învie, Alfred se îndreptă spre cei doi prieteni la brațul comandorului de Keramblas.

Pentru a douăzecea oară, povestea marea întâmplare a serii.

— Crede-mă dacă vrei, Keramblas, dar ştii, Imbert de Presme a câştigat zece mii de lire lordului Sturm!

— Ce afacere voiai să-mi propui. Carral? întrebă Xavier, făcând pe indiferentul.

— Şi cu sunt jucător, spuse mulatrul pe şoptite, trăgându-l într-un colț. Din cauza asta nu vreau să devii jucător, căci este o pasiune teribilă! Dar vei juca o dată, o singură dată, pentru că atunci când joci prima dată, câştigi întotdeauna. Nu trebuie să joci într-un salon. Asta le-ar pierde. Nici într-un local public. S-ar putea să fii văzut şi s-ar cleveti. Dar cunosc un mic cerc clandestin...

— Un tripou! făcu Xavier cu dezgust.

— Ce importanță are cuvântul? Vin acolo multe personaje de vază, dar se păstrează discreție. Ăsta-i principalul.

Xavier şovăia, dar vocea depărtată a lui Alfred se auzi din nou.

— Zece mii de lire.

— Vom merge mane, zise Xavier.

— Vom merge împreună, răspunse Carral, ascunzându-şi un zâmbet de triumf.

Saloanele începură să se golească. Xavier şi Carral se pregăteau de plecare. În clipa în care părăseau palatul domnul de Rumbrye, care se afla din întâmplare în drumul lor, dădu mâna cu Xavier, zicându-i:

— Plecăm mâine la țară, să ne bucurăm de ultimele zile de toamnă. Sper, prietene, că vei veni cu noi.

Această invitație trebuia să joace un mare rol în viața lui Xavier.

Capitolul VII

Strada Servandoni

Când cei doi prieteni se treziră, a doua zi, era trecut de amiază. Carral sări din pat şi-şi începu toaleta.

Xavier fu mai încet; dormise câteva ore un somn greu şi agitat; de mai multe ori visele îl duseseră înapoi la palatul de Rumbrye. Dar între el şi Elena se găsea mereu figura tâmpă a lui Alfred, care deschidea într-una gura pentru a lăsa să scape aceste cuvinte:

— Zece mii de lire sterline!

Totuşi în timp ce se îmbrăca, şovăia încă. Gândul că va merge într-un tripou îl umplea de dezgust.

— Nu mă voi duce decât o singură dată! îşi spunea el. Trebuie să cunosc totul!

Când Xavier intră în camera lui Carral, acesta era în faţa biroului său şi scria.

— Termin imediat, zise el cu grabă, ca şi când s-ar fi temut că Xavier să nu-i citească peste umăr.

Terminându-şi scrisoarea, puse adresa, deschise fereastra şi făcu semn unui comisionar care stătea la colţul străzii.

Cerşetorul Negru era la locul lui, în picioare, sprijinit în lungul său baston.

La zgomotul pe care-l făcu fereastra deschizându-se, el ridică privirea, dar văzându-l pe Carral se întoarse cu indiferență.

— Du biletul acesta la adresă, zise mulatrul comisionarului care venise sub fereastră.

Acesta prinse scrisoarea, dar în loc să plece se aşeză pe treapta uşii şi începu să silabisească adresa.

— Domnului...

— Taci! strigă mulatrul.

Cerşetorul, interesat, ascultă cu atenție.

— ... Co-mi-sar...

Prin fereastra alăturată se vedea Xavier, care în fața oglinzii îşi completa toaleta.

— Taci, îți spun! strigă Carral. Vei citi adresa pe drum.

Dar comisionarul, cufundat în lucru, nu-l auzi.

— De... po-li-ție... al car-tie-ru-lui, urmă el.

— Mizerabile! izbucni Carral.

— ... Saint-Sul-pice... sfârşi liniştit comisionarul, ridicându-se. Este vreun răspuns?

— Nu, răspunse mulatrul. Du-te.

— Domnului comisar de poliție al cartierului Saint-Sulpice, mormăi Cerşetorul Negru care auzise totul. Ce înseamnă asta? Şi părea că se teme ca domnul Xavier să nu audă! Voi veghea!

— Ei bine, spuse uşurat Carral, după plecarea comisionarului, mergem să ne încercăm norocul?

— Nu astăzi, răspunse Xavier.

— Dai înapoi, scumpule! Asta nu-i bine!

— Nu ştiu... nu mă pot hotărî... De altfel n-am bani.

— Nu face nimic. Te împrumut eu.

Cum spunea aceste cuvinte piciorul lui Carral lovi un pachețel care zăcea pe jos.

— Ia te uită! Zâna binevoitoare care te protejează a trecut noaptea asta pe aici. Nu-i nevoie să te mai împrumut.

Xavier desfăcu pachetul care conținea ca de obicei douăzeci şi cinci de ludovici.

— Pare-se că destinul a hotărât astfel! Hai să mergem!

Carral nu-şi putu reține o mişcare de bucurie.

În clipa în care ieşeau, cerşetorul, după obiceiul său, întinse mâna spre Xavier care, preocupat nu-l băgă în seamă şi-l întrebă pe Carral:

— Unde mergem?

— În strada Servandoni, în spatele bisericii Saint-Sulpice.

Cerşetorul îşi plecase capul cu tristețe.

— E pentru prima oară că mă refuză! murmură el, Omul acesta îi va perverti sufletul... dar mă gândesc, în spatele bisericii Saint-Sulpice... şi scrisoarea era pentru comisarul cartierului Saint-Sulpice! Nu înțeleg, dar mi-e frică!

Fără să mai stea pe gânduri, porni pe urmele celor doi tineri. Îi urmări din depărtare, până în strada Servandoni, unde cei doi prieteni intrară într-o casă cu trei nivele ce părea nelocuită, apoi se aşeză ceva mai departe, supraveghind intrarea.

Nici un zgomot nu se auzea din interiorul casei. Totuşi, din când în când, unii trecători după ce se uitau cu atenție în toate părțile, pătrundeau repede înăuntru.

Cerşetorul Negru nu cunoştea decât în mod superficial civilizația franceză, dar tocmai din cauza asta era bănuitor.

— Ce se întâmplă, oare, în casa asta? se întreba negrul.

După vreo jumătate de oră, Carral se arătă în uşă. La vederea cerşetorului, făcu un gest de necaz şi păru să şovăie.

Dar se stăpâni, paşi hotărât pragul şi coborî strada cu paşi grăbiți.

Negrul se mijea neliniştit pe piatra pe care stătea.

Dar deodată îl fulgeră o idee.

Oamenii care ieşeau, unii prea trişti, alţii prea veseli, banii care răsunau în buzunarele celor veseli, câteva cuvinte scăpate de cerşetorii de la Saint-Sulpice, aspectul casei, totul avea o explicaţie: se găsea în faţa unui tripou.

Dar de ce fugise Carral? Pentru ce misterioasa scrisoare adresată poliţiei?

Cerşetorul trecu strada.

— Un sărman ca mine, murmură el, nu-şi poate permite să dea sfaturi, dar trebuie să văd copilul. Trebuie!

În momentul când se pregătea să treacă pragul, trei oameni îmbrăcaţi în negru se opriră în faţa uşii. Negrul le făcu loc să treacă.

Dar ei se opriră în prag părând că aşteaptă pe cineva. Atunci un grup de gardieni publici apărură în colţul străzii.

Ca şi când ar fi aşteptat acest semnal, unul din cei trei oameni, scoase o eşarfa albă şi se încinse peste haină.

— Să urcăm! zise el.

Cerşetorul îşi lovi fruntea.

— Pricep! spuse el cu nelinişte. Ar fi trebuit să ghicesc mai curând! Scrisoarea! Celălalt l-a adus aici, apoi a fugit lăsându-l prins în cursă... şi eu nu-l mai pot salva.

Iată ce se întâmplase în casă.

Când Xavier şi Carral ajunseră la primul etaj, un valet te ieşi în întâmpinare, întrebându-i ce doresc.

Recunoscându-l imediat pe Carral, îi introduse într-un salon puternic luminat unde o mulţime de oameni erau strânşi în jurul unei mese.

În centrul acestei mese, un om cu o figură tristă de funcţionar nenorocit, distribuia cărţi pentru jocul numit „trente et quarante”.

Patronul le ieşi în întâmpinare, salutându-i.

— Domnul este prietenul meu, zise Carral.

— Sunt încântat să fac cunoştinţă. Sunt la ordinele dumneavoastră. Avem în sala asta "trente et quarante”, în sala de alături „ecarteul”, mai încolo „houillotta”. Iar la al treilea...

— Ajunge, Moutet, întrerupse Carral, n-am venit ca să ne înţepenim la bufet.

— Domnii au libertate completă! Domnii sunt aici ca la ei acasă!

Le întoarse spatele, mormăind:

— Mi-e totuna dacă-şi lasă banii la primul, la al doilea sau la al treilea etaj.

În timpul acestei convorbiri Xavier nu se simţea la locul lui.

Privirea lui făcu înconjurul mesei şi nu găsi nici o figură mai cumsecade. Toţi aveau un aer de familie, o aviditate respingătoare.

— Scumpule, îi spuse Carral n-am venit aici numai ca să privim. Ce joc cunoşti?

— Nici unul.

— Atunci să ne încercăm norocul la ruletă.

Se urcară la etajul al doilea, unde era ruletă.

După ce privi vreo zece minute, Xavier scoase doi ludovici şi întrebă:

— Unde trebuie să-i pun?

— Ia-te după inspiraţie, răspunse Carral râzând.

Xavier aruncă banii pe masă, unde căzură pe numărul 23.

— Nimic nu mai cade! răsună vocea monotonă a crupierului.

Ruleta începu să se învârt cască nebuneşte. Bancherul aruncă bila, care după ce se învârti, se opri într-o căsuţă.

— Numărul douăzeci şi trei, roşu! anunţă crupierul.

— Câştigat! strigă Carral. Ai jucat ca un nebun. Dar nu-i nimic. Câştigi, asta-i importat.

Bancherul aruncă de două ori treizeci şi şase de ludovici peste miza lui Xavier. Acesta nu pricepu nimic din joc, dar fu cuprins de acel diavol care tronează deasupra mesei verzi şi începu să joace miză după miză.

Când Carral îl văzu astfel ocupat, plecă încetişor fără ca Xavier să bage de seamă.

Încurajat de lipsa lui de experiență încerca şansele cele mai nebuneşti şi câştiga mereu. După o oră avea în fața lui un munte de aur şi bilete de bancă.

Ceilalți jucători îl priveau cu invidie.

El îşi pierduse capul. Fața-i era stacojie. Pe măsură ce comoara i se mărea, un delir îi împăienjenea mintea.

— Joc totul dintr-o dată! strigă el împingând grămada de aur pe un număr.

Erau cel puțin treizeci de mii de franci.

Surprins, crupierul îl privi întrebător pe Moutet.

Acesta încuviință cu un semn din cap. Ceilalți jucători îşi retrăseseră mizele şi ruleta se puse în mişcare.

Dar în clipa aceea un strigăt scapă de pe buzele lui Moutet. Întorcând privirea spre uşă, zări în prag pe omul cu eşarfa albă.

— Comisarul! strigă el. Sunt ruinat!

Ceilalți jucători încercară să se strecoare pe uşă. Dar comisarul le tăie drumul.

Xavier, urmărind bila, nu auzea nimic.

În clipa de tăcere care urmă, ruleta se opri iar bila căzu într-o căsuță.

— Am câştigat! Am câştigat! strigă Xavier.

Apoi văzând că bancherul rămase nemişcat, adaugă:

— Ei bine! Ce mai aştepți? Plăteşte!

Aceste cuvinte agravau flagrantul delict. Cei de față plecară capetele, iar comisarul înaintă.

Capitolul VIII

Prins în cursă

— Domnilor, spuse comisarul, vă sfătuiesc să fiţi prudenţi. Mi-am făcut datoria la primul etaj. Cea mai mică rezistenţă va face situaţia dumneavoastră şi mai periculoasă.

Xavier se întoarse stupefiat de acest discurs din care nu înţelegea nimic, pentru că nu ştia că ar fi putut avea ceva contra purtării lui.

— De ce nu mi se plăteşte? întrebă el pentru a doua oară.

— Mizele confiscate sunt proprietatea fiscului. Nu puneţi mâna, domnule! strigă poruncitor comisarul.

— Dar asta îmi aparţine!

— Tăcere! ziseră câteva voci în jurul său.

— Domnilor, reluă comisarul, veţi avea bunătatea să-mi daţi numele dumneavoastră, precum şi adresa, pentru ca procurorul regelui să vă poată convoca.

— Procurorul regelui! repetă Xavier, dar de ce?

— Tăcere! strigă din nou asistenţa, care avea motive serioase să se arate supusă.

Domnul Moutet, stăpânul stabilimentului îşi scrise primul numele şi adresa în carnetul comisarului. Apoi veni rândul celorlalţi jucători care înscriseră cu toţii nume şi adrese false.

Atunci Xavier observă lipsa lui Carral.

— Cu atât mai bine, se gândi el, a reuşit să scape!
— Acum dumneata, domnule, i se adresă comisarul.
Xavier îşi scrise numele. Dar cum era singurul care fusese sincer, era normal că reprezentantul legii să-l bănuiască.
— Xavier! Mormăi el, nu se numeşte cineva Xavier! Nu mai ai şi un alt nume afară de Xavier?
Zicând acestea, îi aruncă o privire ironică.
— Domnule, îi răspunse scurt Xavier, nu ştiu ce poate rezulta pentru mine din toate astea. M-am supus exigențelor dumitale pentru că eşarfa pe care o porți îmi indică funcția dumitale. Dar această eşarfă nu-ți dă dreptul să fii nepoliticos! Am făcut ce ai cerut, fii deci bun şi lasă-mă să trec.
— Vorbeşti cam de sus, tinere! Faci rău, foarte rău! Te găsesc aici, într-un tripou rău famat, singur lângă ruletă, singura miză de pe masă e a dumitale, după propria-ți mărturisire! Cazul e grav şi pentru a scăpa de urmări, îmi dai un nume...
— Numele meu, domnule.
— Posibil, dar mă îndoiesc şi uzând de drepturile mele, te poftesc să mă urmezi la parchetul procurorului regal.
Xavier pălise la numele procurorului regal.
Împreună cu comisarul, coborî scara şi se sui într-o trăsură care luă drumul parchetului.
Cerşetorul Negru, care speră să-l vadă ieşind, aşa cum ieşiseră ceilalți jucători, fu surprins.
— Arestat! strigă el, şi începu să fugă în urma trăsurii.
Ajuns la Parchet, Xavier împreună cu comisarul fu introdus în cabinetul unui procuror.
Comisarul îşi făcu raportul şi ieşi.
În 1817, când monopolul jocurilor de noroc aparținea statului, casele neautorizate erau şi mai rău privite ca în zilele noastre. Era deci o notă rea să apari în fața unui

magistrat cu circumstanța agravantă de a fi arestat într-un tripou.

Raportul comisarului îl mai acuza pe Xavier de a-şi fi ascuns adevăratul nume şi făcea mențiune de suma enormă care forma miza lui.

Procurorul îşi lăsă lucrul pentru a arunca tânărului o privire severă şi tristă. Şi el era tată!

— Domnule, spuse el, te numeşti Xavier?

— Da, domnule.

— Numai Xavier?

— Numai.

— Ce profesiune ai?

— N-am nici una, bâlbâi tânărul care abia atunci observă prăpastia în care cădea.

— N-ai nici o meserie! repetă magistratul; din ce trăieşti atunci?

Xavier simți cum îl părăseşte curajul.

— Domnule, făcu el efortul să pronunțe, nu se adresează astfel de întrebări decât criminalilor.

— Acesta-i răspunsul dumitale? întrebă rece procurorul.

— În numele cerului domnule, nu-mi cere altul! strigă Xavier. Sunt lucruri care spuse par poveşti, dar care există cu toate astea...

— Justiția poate controla totul, domnule.

— Poate ea ceea ce n-am putut eu singur? Nu îndrăznesc să vă spun adevărul.

Procurorul se uită la ceas.

Nu am prea multă vreme şi îți vorbesc în interesul Junimile. Eşti tânăr.

— Ascultați-mă, deci! strigă Xavier; şi să dea Domnul să fiu crezut!

Povesti pe scurt modul în care-i parveneau ratele pensiei sale, în fiecare lună.

Un zâmbet neîncrezător trecu pe buzele magistratului pe măsură ce asculta această poveste.

— Nu-i tocmai imposibil, dar...

— E adevărat, v-o jur!

— Poate cineva să confirme acest fapt?

— Nu am vorbit despre asta decât cu unul din prietenii mei.

— Care se numeşte?

— Juan de Carral.

— E un nume străin. Ce profesiune are?

Xavier şovăi o cupă.

— Nu ştiu, domnule, reluă el. Nu l-am întrebat niciodată.

— Ah! făcu magistratul. Un singur om se bucură de încrederea dumitale şi pe acest om nu-l cunoşti destul pentru a şti... E cam greu de crezut, domnule.

Împinse scaunul şi se ridică.

— Domnule, spuse el cu răceală, dar fără răutate, tot ceea ce mi-ai spus poate fi adevărat, totuşi nu te cred.

— Domnule!

— Tăcere! Primeşti cinci sute de franci în fiecare lună, sau cel puțin aşa pretinzi. Suma nu este fără importanță, dar când ai doar cinci sute de franci, nu poți risca dintr-o dată treizeci sau patruzeci de mii franci pe masa ruletei... Ori contravenția pe care ai comis-o îmi impune datoria să fac lumina în jurul dumitale şi mă văd deci nevoit să mențin arestarea dumitale în mod provizoriu.

În clipa aceea, uşa cabinetului se deschise uşor, iar fața negrului, înecată în părul şi barba-i ca de zăpadă, apăru. Nici Xavier, nici procurorul nu băgară de seamă.

Tânărul plecase capul. Ultima lovitură îl copleşea.

— Domnule, zise el, vă cer îndurare! E pentru prima oară...

— Întotdeauna e pentru prima oară, îl întrerupse magistratul. Vei fi în curând interogat cu toate formele.

— Dar până când mă veți ține închis?

— Până când justiția va cunoaşte mijloacele dumitale de trai, sau până când o persoană onorabilă va garanta pentru dumneata.

Numele marchizului de Rumbrye apăru pe buzele lui Xavier, dar îi fu ruşine şi nu voi să se preteze la mâna unui om care era mai presus de el ca poziție socială, îl tratase până atunci ca pe un egal.

Era tatăl Elenei.

De altfel nici n-ar fi avut timpul să pronunțe acest nume.

Abia închise gura procurorul, că Cerşetorul Negru deschise uşa şi se aşeză în fața lui.

— Cine te-a lăsat să intri? Cine eşti? Ce vrei? întrebă magistratul mirat şi supărat.

Negrul răspunse în ordine la întrebări.

— Picioarele mele goale nu fac zgomot; oamenii nu m-au văzut; sunt Cerşetorul Negru; vreau să salvez pe acest copil.

Xavier întoarse spre el fața pe care se putea citi mirarea şi îndoiala.

— Am auzit totul, reluă negrul. Ați întrebat care-i sunt mijloacele de trai, vi le voi spune. Vreți ca un om onorabil să garanteze pentru el, iată-mă!

Zicând aceasta, îşi înălță umerii şi încrucişă brațele pe piept. Era pe fața lui cinstită o mândrie demnă şi plină de modestie.

Procurorul care la început zâmbise, îl privi şi îşi reluă seriozitatea.

— Iartă-mă, spuse el aşezându-se. Vorbeşte, te ascult.

Capitolul IX

Bun stăpân al meu

Cerşetorul Negru se reculese o clipă şi spuse: — Copilul nu v-a înşelat, primeşte în fiecare lună douăzeci şi cinci de ludovici. Eu îi arunc pe balcon.

— Dumneata! strigă Xavier; dumneata îi cunoşti deci pe părinţii mei?

— Vom vorbi despre asta când vom fi singuri, spuse negrul a cărui voce luă un ton dulce şi melodios.

Apoi se adresă magistratului:

— Eu îi dau aceşti bani în fiecare lună.

— Dintr-a cui parte?

— Dintr-a mea.

Procurorul făcu un gest de îndoială. Negrul continuă să-l privească în faţă.

— Dintr-a mea, repetă el. Întind mâna de multă vreme. Sunt cunoscut. Nimeni nu trece prin faţa mea fără să-şi deschidă punga. Chiar acest copil mi-a dat de foarte multe ori căci are un suflet generos... Dacă aş vrea, aş putea să-i dau de două ort pe atât.

— Dar pentru ce-i dai?

— Pentru ce? strigă negrul. Îi dau asta, aşa cum i-aş da totul. Pentru el, numai pentru el am întins mâna trecătorilor... pentru el m-am făcut cerşetor!

Xavier era palid ca un mort. Ascultă gâfâind fiecare cuvânt care ieşea din gura negrului. Un gând chinuitor îl urmărea.

Procurorul era aproape emoționat.. Fața sa care voia să rămână severă, exprima curiozitate.

— Te cred, bunul meu om, zise el. E o poveste ciudată, dar pentru un devotament atât de rar şi de complet ar trebui un motiv puternic...

— Dacă ar fi trebuit să fac ceva mult mai mult nu m-aş fi dat înapoi, răspunse negrul cu simplitate.

— Îl iubeşti mult pe acest tânăr?

Cerşetorul aruncă asupra lui Xavier o privire de nespusă dragoste.

— Da, îl iubesc! spuse el cu pasiune, şi cum nu l-aş iubi?

Se opri şi păru că şovăie.

Magistratul impresionat asculta atent.

Xavier plecă ochii ca şi cum cuvântul pe care trebuia să-l audă ar fi însemnat pentru el, totul pe lume.

— Numai pe el fi iubesc pe lumea asta, reluă negrul, îl iubesc atât, încât am vrut să-i ascund o binefacere al cărei izvor l-ar face să roşească, îl iubesc atât, încât nu l-am strigat niciodată: fiul meu, eu care-i sunt tată!

— Tatăl său, repetă magistratul cu bunăvoință.

Xavier căzu fără putere pe un scaun şi-şi acoperi fața cu mâinile.

— Un negru! Un cerşetor! Tatăl meu! murmură el. Oh! Elena! Elena!

Procurorul îl privi indignat căci rari sunt acei care judecă imparțial pe ceilalți.

Dar cerşetorul îl scuză pe Xavier, zicând cu blândețe:

— Nu-l învinuiți. E tânăr, e mândru. Nu i-aş fi spus toate astea fără să fie nevoie. Dar e bun... mă va iubi!...

— Ți-o doresc, răspunse magistratul.

Apoi i se adresă lui Xavier:
— Domnule, eşti liber. Îți poți urma tatăl.
Tânărul rămase ca zdrobit sub greutatea acestor cuvinte. Ochii i se împăienjeniră, o văzu trecând pe domnişoara de Rumbrye în rochia albă din ajun, că îi arăta cu degetul acest bătrân care cerşea la uşa unei biserici şi care era tatăl său! Nu mai era o piedică ceea despărțea de Elena, ci o prăpastie de netrecut!
Se îndreptă clătinându-se spre uşă, dar înainte de a trece pragul se opri, întinse mâinile şi se aruncă în brațele bătrânului.
— Tată! murmură el plângând, sărmanul meu tată!
— Mulțumesc... mulțumesc...şopti bătrânul.
Şi cu ochii sclipind de o mândrie nespusă, aruncă procurorului, care se căznea să-şi oprească o lacrimă, aceste cuvinte:
— Vedeți bine că are un suflet generos!
O jumătate de oră mai târziu, Xavier şi cerşetorul intrară în sărmana mansardă în care locuia acesta. Tânărul era adânc îndurerat.
De multe ori în visurile sale, pline de temeri nebune şi de speranțe exagerate, Xavier pe baza unor uşoare indicii, crezuse că negrul îi cunoştea familia.
De multe ori, se cutremurase la gândul că acest negru care-l privea cu dragoste era... Dar nu pronunțase niciodată cuvântul: Tată!
Acum însă, nu mai exista nici o îndoială, nici măcar o bănuială. Era o realitate.
Xavier nu ştia că marchiza de Rumbrye îi întinsese o cursă. Şi nu ştia că deşi era liber acum, depăşise cu mult speranțele creolei.
Acum când cunoştea secretul naşterii sale nu mai avea aici o speranță cu privire la Elena.

Totuşi, sufletul său bun se împotrivea să lupte contra disperării.

Se silea să iubească pe acest om, al cărui devotament răbdător păstrase anonimatul până ce nevoia îl silise să se dea pe faţă.

Se simţea prins de admiraţie, de milă şi de dragoste pentru acest sărman părinte, care sacrificase bucuriile iubirii părinteşti pentru fericirea fiului său.

Intrând în mansardă, luă mâna cerşetorului şi o strânse drăgăstos, zicându-i:

— Prima mea mişcare a fost ingratitudinea; primul meu cuvânt o laşitate. Mă vei ierta oare, tată?

— Sst! făcu cerşetorul, cu o teamă respectuoasă. Tăcere copilule, nu-mi spune, tată, în acest loc, căci aici el ar putea să ne audă!

— Cine? întrebă Xavier mirat.

— El, răspunse negrul, el!

Şi degetul său întins arătă trofeul agăţat sub fereastră.

Xavier nu pricepea.

— El! urmă negrul, tremurând de emoţie. Stăpân bun... Bun stăpân al meu!

O speranţă fugară făcu să tresară sufletul lui Xavier.

— Lămureşte-mă, zise el, lămureşte-mă pentru numele lui Dumnezeu.

Cerşetorul clătină capul şi spuse cu o emfatică simplitate, revenind, fără să vrea la limbajul negrilor, aşa cum i se întâmpla de câte ori amintirile îl duceau la fapte de mult petrecute.

— Nu primejdie! Stăpân mic nu fiu la negru sărman!

Xavier nu avu putere să răspundă.

Numai privirea sa holbată şi bătăile repezite ale inimii arătau nevoia ce o avea de a şti mai mult.

Negrul ridică din nou mâna şi arătă pălăria de pe uniformă şi epoleții căpitanului care atârnau lângă fereastră.

În sfârşit, Xavier pricepu.

Un fulger de bucurie îi lumină ochii.

Căzu în genunchi în fața trofeului.

— Tată! Tată! îngână el. Oh! Tată!

— Bun stăpân al meu! repetă negrul cu o melancolică tandrețe.

Urmă o tăcere îndelungată. Xavier, în egoista-i bucurie mulțumea lui Dumnezeu că nu l-a îndepărtat de Elena.

În primul moment de bucurie, se vedea în culmea dorințelor, piedicile dispăreau. Nu avea, oare, un tată acum?

Bătrânul negru îngenunchease lângă el. Ochii săi erau închişi. Părea cufundat într-o gravă reculegere.

— Era bun, spuse el într-un târziu, era generos, era viteaz! A murit, dar eu am rămas robul amintirii lui.

— E mort, repetă Xavier, Dar mama mea?

— O caut de douăzeci şi doi de ani, răspunse negrul.

Tânărul plecă, trist, capul.

— Unul mort... cealaltă necunoscută! Cel puțin voi avea să respect amintirea unui tată, numele sau va ți moştenirea mea... Dar numele său! Nu mi l-ai spus!

— Se numea căpitanul Lefebvre.

— Lefebvre, repetă Xavier ca pentru a-şi săpa acest nume în memorie.

— Stăpâne, acest nume ar fi acum acela al unui general, dacă Domnul i-ar fi dăruit viața, căci a murit tânăr.

— Vorbeşte-mi de el! strigă Xavier: vreau să-mi cunosc tatăl! Te iubea mult, nu-i aşa?

Vorbind astfel tânărul strângea mâinile cerşetorului într-ale sale.

— Îmi dăduse libertatea. Avea încredere în mine... şi eu... eu îi aparţineam, îl iubeam, îl iubeam mai mult decât te mint, stăpâne!

Sărută cu pasiune mâinile lui Xavier.

— Ascultă, reluă el încetişor, nu trebuie să fii supărat dacă te-am lăsat o clipă să crezi că ai un tată cerşetor. Omul care împarte dreptate nu m-ar fi crezut dacă i-aş fi spus: „Am făcut asta fiindcă este fiul stăpânului meu care a murit”...

— Adevărat, devotamentul tău de păşeşte, orice. Oh! Nu voi fi ingrat, bunul meu prieten!

— Se cunoaşte că eşti fiul lui! spuse negrul cu mândrie. Dar nu-mi datorezi recunoştinţă. El a poruncit, eu am ascultat!

Xavier se aşează pe marginea patului, iar negrul se grămădi la picioarele sale, pe o bucată de rogojină.

— Îţi voi spune povestea lui, începu negrul. Acum douăzeci şi patru de ani, aflarăm la Guadelupa, vestea că negrii din San-Domingo se răsculaseră contra coloniştilor. Cu doi ani mai devreme, această veste m-ar fi umplut de mândrie şi de bucurie; dar de doi ani îl cunoşteam pe tatăl tău. De un an mă eliberase şi-i dădusem tot sufletul.

Într-o zi pornirăm spre San-Domingo unde i se dădu comanda oraşului Cap.

Era un soldat priceput şi ştia că negrii erau îndemnaţi la revoltă de agenţii unei puteri străine, aşa că începu să combată pe predicatorii englezi.

În toate dimineţile plecam împreună. Mergeam prin colibele din câmpie, ajungând de multe ori până în peşterile munţilor. El vorbea, iar eu traduceam fraţilor mei vorbele sale.

Când revolta fu generală, el lăsă vorba pentru faptă.

Dimineţile ieşeam din oraş singuri şi înarmaţi până în dinţi. Oricât de bine ascunsă ar fi fost o cursă, noi ştiam s-o

descoperim, pentru că îmi pusesem priceperea rasei mele în slujba voinței sate. Când eram singur, seara, ceream iertare zeilor părinților mei şi cum el era creştin, mă creştinai şi eu.

De multe ori, am fost surprinşi şi atacați. Avea curajul unui leu. Duşmanii lui cădeau ca spicele. Eu însă, nu loveam niciodată; lui îi fusese milă şi-mi poruncise astfel. Numai când o lance sau o săgeată se îndreptau spre inima lui, atunci îi apăram cu pieptul meu.

Curând după aceasta, trupele ieşiră din Cap şi mergeau la sigur. Stăpânul cunoştea poziția sărmanilor negri. Revenea totdeauna învingător.

Dar odată, la înapoierea dintr-o astfel de expediție, deşi zdrobiți de oboseală, în loc să se odihnească, stăpânul îşi făcu toaleta şi ieşi. Am vrut să-l urmez, dar el îmi porunci să rămân.

De atunci în fiecare seară, ieşi astfel fără să-mi permită să-l însoțesc. Câteodată se înapoia trist, câteodată era atât de vesel încât părea exagerat.

Îmi amintii atunci că şi eu fusesem astfel, pe vremea când tânăr războinic urmăream paşii capricioşi ai logodnicei mele prin cărările pădurii.

Ghicii că iubea şi-mi fu frică...

Dar nu încercai să aflu numele femeii care-i stăpânea inima. Dacă mă oprise să-l urmez, însemna că are o taină pentru mine.

O iubea mult pe femeia aceea! Se căsătorise fără să ştiu. Eu îl rugăm pe Dumnezeu să-l facă fericit. Simțeam că ea îi putea da o lovitură pe care pieptul meu nu va reuşi s-o îndepărteze. Şi presimțirile mele erau întemeiate: ea nu-l iubea, şi avea să i-o dovedească în mod crud.

Dar el era fără teamă. Avea încredere în ea.

În vremea aceasta, stăpâne, te-ai născut. Femeia aceea a fost mama ta. Eu nu aflasem de naşterea ta. De-abia mai

târziu trebuia s-o ştiu, într-o împrejurare care va rămâne s-o port în sufletul meu.

Capitolul X

Gaura unui glonţ

ntr-o seară, plecarăm din oraş cu tot detaşamentul.

Negrii se arătaseră în număr mare pe mulurile râului.

Expediția trebuia să dureze mai multe zile.

Stăpânul era, în seara aceea mai vesel ca de obicei, Ca întotdeauna, mergeam lângă el. Îmi întinse plosca cu rachiu, făcându-mi semn să beau.

— Neptun, îmi spuse el apoi, dacă aş avea o soție şi un copil i-ai iubi?

Nu putui răspunde la o astfel de întrebare. Pusei doar mâna pe mimă.

— Am o soție şi un copil. Dacă ai vedea cât e de frumoasă! N-ai aştepta să-ți poruncească, ci i-ai ghici dorințele să i le îndeplineşti. Şi copilul e atât de drăgălaş! La înapoierea noastră îi vei cunoaşte.

Petrecurăm noaptea pe câmp. A doua zi, când ne pregăteam să pornim din nou, un curier sosi din oraş. Purta o scrisoare pentru căpitanul Lefebvre.

Stăpânul recunoscu scrisul soției sale, căci mâna îi tremura de emoție când rupse pecețile. Citi şi se făcu palid. Scrisoarea îi scăpă din mână, iar el intră în cort, clătinându-se ca un om beat.

Ridicai scrisoarea şi fără s-o citesc o pusei în sân. Intrai în cort şi-l găsii cu capul în mâini.

— Neptun, îmi zise, vreau să mor..

Două lacrimi îmi brăzdară obrajii şi nu-i răspunsei nimic.

— Nu mai am soție! Mi am pierdut speranța şi fericirea. Dă-mi pistoalele.

Picioarele îmi erau ca de plumb. Totuşi îl ascultai întorcând capul. Auzii cum le încărca. Atunci cerul mă inspiră:

— Stăpânul meu şi-a pierdut credința în Dumnezeu? Dumnezeu nu-i vorbeşte despre copilul său?

La aceste vorbe azvârli pistoalele...

— Sărmanul tata! zise Xavier. Cum m-ar fi iubit! Dar ce conținea acea scrisoare?

— Am citit-o, dar n-am înțeles-o, zise negrul.

Se ridică, deschise cufărul şi alese o scrisoare din portofelul a cărui placă purta numele de Lefebvre şi i-o dădu lui Xavier. Era scrisoarea pe care Florence-Angele i-o trimisese soțului său şi de cuprinsul căreia cititorii au luat cunoştință.

— Cât cinism şi câtă lipsă de inimă! Cât trebuie să fi suferit sărmanul meu tată! Şi aceasta-i mama mea! murmură cu tristețe Xavier.

— Într-adevăr stăpânul a suferit mult. Ultimele sale zile fură otrăvite de crude regrete. Nu mai era acelaşi om. Eu, care-l văzusem atât de vajnic soldat, nu-l mai recunoşteam. Fruntea i se aplecase spre pământ. Zi şi noapte se gândea numai la ea.

În sfârşit, cerul avu milă de el.

Negrii revoltați ne ieşiră înainte. Se spunea că erau conduşi chiar de Toussaint. Albii erau cinci sute. Negrii erau trei mii. Atunci stăpânul îşi regăsi energia.

Sună atacul şi se repezi primul.

Fu o luptă cruntă şi eroică, căci şi frații mei sunt viteji! De dimineață până la apusul soarelui, rămaseră pe câmpul de bătaie, repezindu-se spre soldați, smulgându-le puştile şi înăbuşindu-i cu brațele lor puternice. De multe ori, reuşiră să răstoarne liniile regulate ale francezilor, dar atunci stăpânul ne repezea.

De câte ori dădeau ochii cu el, negrii se retrăgeau înspăimântați.

Frații mei fură înfrânți.

Leşurile lor acopereau malurile fluviului. Se aruncară în apă şi dispărură înot printre ierburile de pe celălalt mal.

Stăpânul nu voi să-i urmărească; dar în clipa când ordonă încetarea, un ultim foc de puşcă răsună de pe malul opus şi bunul meu stăpân, lovit în piept, căzu pe spate.

Atunci, smulsei sabia unui soldat şi mă repezii înainte.

Până atunci nu lovisem niciodată, dar când revenii lângă stăpânul meu, sabia-mi picura de sânge.

Văzându-mă, făcu semn celor din jurul său să se depărteze.

— Neptun, îmi spuse el cu vocea slabă. Rana mea e mortală. Îți las pe fiul meu. Vei căuta pe această femeie care e mama lui. Trebuie ca fiul meu, în lipsă de părinți, să aibă avere şi femeia asta e bogată. Mă vei asculta?

— Da, stăpâne, spusei.

— Vei da copilului viața ta?

— Da, stăpâne.

— Şi o vei căuta pe mama lui?

— O voi găsi, stăpâne. Spune-mi numele ei.

Voi să vorbească, dar forțele îl părăsiră. Abia putu să-mi şoptească locul unde te aflai. Cât despre numele mamei,

nu-l mai putu spune şi-şi dădu ultimul suspin întinzându-mi o hârtie pe care o scoase din sân.

Negrul tăcu şi deschizând din nou cufărul scoate o altă hârâie.

— Acesta-i actul tău de naştere, stăpâne.

— Actul meu de naştere! repetă Xavier. Şi spui că nu cunoşti numele mamei mele?

Negrul desfăcu hârtia, în mijlocul căreia se afla o gaură rotundă.

— Stăpânul purta acest act în sân, spuse el arătând gaura. Pe aici a intrat glontele. În trecere a distrus numele mamei tale...

Xavier apucă hârtia. Gaura era imediat după cuvintele: Florence-Angele... Numele de familie nu se mai vedea.

— După moartea stăpânului, începui opera ce-mi încredințase. Albii fură învinşi pretutindeni şi îmbarcarea generală fu ordonată. A fost mare nenorocire pentru mine, căci la San-Domingo m-aş fi putut informa, cerceta, poate descoperi totul. În loc de asta, de-abia avusei timp să te iau din locul unde fuseseşi dus de stăpânul meu şi să mă îmbarc cu tine. După câteva luni, coborârăm pe pământul Franței.

Aveam motive să cred că mama ta venise înaintea noastră. Trăirăm doi ani, dintr-o mică sumă de bani pe care o găsisem în locuința căpitanului.

În acest timp, căutai fără întrerupere.

N-a rămas palat pe care să nu-l fi vizitat la Paris, în lipsă de nume de familie, aveam numele de botez al mamei tale. Văzui mai multe doamne Lefebvre, dar nici una nu era cea căutată.

Seara, reveneam la locuința noastră şi te legănam stăpâne, cântându-ți cântece antileze.

Un om învățat căruia mă adresai, scrise la San-Domingo, dar negrii distruseseră arhivele coloniei. Banii se

terminară şi mizeria începu să bată la uşă. Încercai să lucrez, dar lucrul din Europa nu se aseamănă cu cel din colonii. Intrai ca ucenic, dar înainte de a fi fost destul de îndemânatic ca să pot câştiga, foamea mă sili să cer şi astfel am devenit cerşetor...

Xavier, mişcat, strânsese în tăcere mâna bătrânului.

— Prima oară când întinsei mâna, inima încetă să-mi bată şi ochii mi se închiseră. Fui ispitit să fug să-mi ascund ruşinea, dar mă gândii la tine, care plângeai de foame în sărmana-mi locuință. Mă gândii la stăpânul meu şi-l rugai pe Dumnezeu. Curajul îmi reveni.

Mi se dădu mai întâi puțin, pe urmă mai mult, pe urmă şi mai mult: şi cerşetorii au ierarhia lor. În curând fui favorizat. Eram frumos şi lumea se minuna că nu mă auzea cerând pomană. Ceea ce se refuza plângerilor celorlalți nenorociți, se acorda tăcerii mele.

Creşteai mare.

La vârsta de cinci ani, te încredințai pe mâini străine. Aveam planurile mele. Ştiam că vei fi mândru de tatăl tău. Nu trebuia să cunoşti izvorul mizerabil al veniturilor noastre.

La doisprezece am, te dădui la liceu.

Îți mai aminteşti de omul care venea să te vadă seara la buna femeie care te îngrijea? Care te culca sărutându-te pe frunte?

— Erai tu! zise Xavier drăgăstos.

— Chiar eu. Mai târziu, la colegiu, urmăream din depărtare plimbările tale. Ascuns după câte un tufiş, îți priveam ochii... Am fost întotdeauna lângă tine, stăpâne!

Mat târziu, după plecarea din colegiu, printr-o mică viclenie, care mă făcu fericit, reuşii să-ți aleg locuință la hotelul din fața bisericii. De-atunci, nu te mai părăsii. Te văzui zilnic. Ghicii viața ta, micile necazuri, speranțele...

— Cum! strigă Xavier. Aşadar ştii...

— E foarte frumoasă! răspunse negrul zâmbind. O iubesc de mult şi pe ea. Să dea Domnul să fii fericit, stăpâne, să ai toată fericirea pe care o merita tatăl tău!

— Dar de ce mi-ai ascuns atâta timp numele tatălui meu?

— Mama ta te părăsise. Ori, trebuia să fie ceva puternic la mijloc pentru ca o mamă să-şi părăsească copilul. Mă gândii că dacă ar descoperi prezența ta la Paris şi-ar lua mai multe precauțiuni şi s-ar ascunde şi mai bine. Ori, trebuia s-o găsesc, deoarece stăpânul a poruncit. Fără evenimentul care ne-a apropiat nu aş fi spus nimic. Poate că, chiar dacă acesta s-ar fi produs săptămâna trecută, n-aş fi vorbit nici chiar pentru a te salva!

Xavier avu un gest de mirare.

— Sunt mereu al lui, zise cerşetorul. Pun voința lui înaintea voinței tale, Dar de alaltăieri, a intervenit o schimbare. Am descoperit…

— Ce-ai descoperit?

Negrul scoase din sân o batistă brodată şi i-o arătă.

— F. A.! zise el arătându-i inițialele.

— F. A.? repetă Xavier, fără să priceapă.

— Florence-Angele!

— Dar bine, bunul meu Neptun, sunt zece mii de astfel de inițiale la Paris!

— Da, dar nu este decât un singur obraz care să semene atât cu al tău.

— Îmi seamănă! O cunoşti? Unde locuieşte?

Aceste întrebări spulberară bucuria negrului.

— N-o cunosc şi nu ştiu unde locuieşte. Dar am văzut-o! Aş recunoaşte-o dintr-o mie! O voi regăsi, fii sigur că o voi regăsi!

În timp ce această scenă se petrecea în sărmana mansardă a lui Neptun, Carral era în picioare în fața unui fotoliu în care stătea doamna marchiză de Rumhrye. Cu tot

semiîntunericul favorabil, care era în odaie, se vedea oboseala pe obrazul ei. Cearcănele care-i înconjurau ochii se adânciseră. Arăta mai bătrână decât era.

De această nenorocire era vinovată petrecerea din ajun şi mai ales proasta dispoziţie a doamnei marchize.

— L-ai văzut tu? întrebă ea.

— Cu ochii mei, răspunse mulatrul. A trebuit ca diavolul acela negru să se amestece. Totul mergea de minime. Executasem ordinele punct cu punct. Comisarul îşi făcuse apariţia. Mai mult, din cauza vreunui incident pe care nu-l cunosc îşi agravase situaţia, fiind singurul dintre toţi jucătorii care fu dus la Parchet.

Credeam că totul se aranjase şi hoinăream prin jurul Palatului de Justiţie, pentru a cunoaşte deznodământul, când l-am văzut ieşind cu un bătrân negru blestemat, care stă sub ferestrele mele în Saint-Germain-des-Pres.

— Un cerşetor?

— Da.

— Ce poate fi comun între ei?

— Dracu ştie! L-am văzut liber. Ne scapă!

— Eşti un trădător sau un neîndemânatic, Jonquille! zise doamna de Rumbrye, mânioasă.

Mulatrul îşi muşcă buzele şi tăcu.

Capitolul XI

Invitaţia

— Trebuie totuşi cu fiul meu să aibă această avere! reluă marchiza. Trebuie! O vreau! Domnule de Carral, adăugă ea surâzătoare, se spune că ții sabia ca Sfântul Gheorghe.

— Am cincisprezece ani de sală de scrimă, răspunse mulatrul, mândru.

— Se mai spune că n-ai pereche cu pistolul în mână.

— Fac muscă la treizeci de paşi, doamnă!

— Trebuie să fie încântător! Dar ce înseamnă să faci muscă, domnule Carral?

— Înseamnă că nimeresc al doilea glonte în gaura făcută de primul.

— Minunat! Deci, domnule Carral, trebuie să fii un adversar periculos pe teren?

Mulatrul se gândi o clipă.

Aruncă doamnei de Rumbrye o privire bănuitoare şi plină de ură.

— Vreți să ucideți pe cineva? întrebă el, reluându-şi înfățişarea supusă.

Marchiza tresări în fața acestei întrebări, dar în loc să protesteze îl privi în față.

— Dacă vei putea face asta, murmură ea, te voi socoti achitat pentru totdeauna față de mine.

— Dacă aş face... ce? întrebă Carral, care se prefăcu că nu pricepe.

— Trebuie ca Alfred să fie soţul Elenei, zise marchiza cu o rece hotărâre. Omul acesta ne stă în drum...

— În mijlocul drumului, reluă mulatrul.

— Ştii să mânuieşti sabia şi pistolul, urmă ea. Sunt sigură că mă înţelegi.

— Vă înţeleg.

— În sfârşit!

— Vă gândiţi la un duel? Dar eu nu m-am bătut niciodată. Mi-e frică.

— Mizerabil suflet de rob! murmură cu dispreţ marchiza.

Carral continuă fără să se emoţioneze:

— Se poate ucide şi fără duel. Ce vă interesează mijloacele, dacă sfârşitul e acelaşi?

Doamna de Rumbrye plecă capul, părând să şovăie. În acest timp Carral o privea pe furiş cu un aer ciudat. Dacă ar fi văzut acea privite, marchiza ar fi bănuit imediat o cursă.

— E atât de tânăr! zise ea în sfârşit. Nu l-am putea îndepărta altfel?

— Ar fi mai bine, doamnă, nu spun nu.

— Şi totuşi acest mijloc ne-ar scăpa dintr-o dată de toate necazurile!

— Dintr-o dată, doamnă.

Stăpânirea de sine a mulatrului era atât de extraordinară, încât doamna de Rumbrye îl privi neliniştită. Dar Carral îşi schimbase faţa.

Nu putu citi pe ea decât o respectuoasă şi pasivă supunere.

— Ei bine, cum vom face? Sunteţi hotărâtă?

— Da... n-am putinţa să aleg.

— Ascultaţi-mă deci, zise el cu un aer decis, pe care nu-l avusese până atunci în faţa ei. Mâine veţi pleca spre

castelul de Rumbrye. Domnul marchiz, în prezența mea l-a poftit pe Xavier să-l viziteze. Veți preveni, numai pe domnul de Rumbrye că m-ați invitat şi pe mine.

— Bine.

— Restul mă priveşte. Pe mâine, stupină. Ne vom revedea la castel.

Mulatrul ieşi. Când fu în stradă, un râs convulsiv îi săltă pieptul.

— O urăsc! O urăsc! scrâşni el. Voi face orice pentru a mă răzbuna! Orice! Orice! Voi ucide dacă va trebui. Dar voi fi stăpân la rândul meu, după ce am fost atâta timp sclav! Oh! Şi atunci îi voi zdrobi inima!

Xavier se înapoiase acasă tulburat de cele auzite. Situația lui era, în sfârşit lămurită. Avea un trecut, se putea, deci, gândi la viitor. Desigur poziția lui actuală nu era strălucită, iar revelația lui Neptun nu-l făcuse să urce dintr-o dată toate treptele sociale. Naşterea sa rămânea modestă iar povestea lui era destul de tristă. Dar dacă nu purta un nume ilustru, purta în schimb unul cinstit, pe care trebuia să-l onoreze şi orice ar fi spus bătrânul lui servitor şi protector, era hotărât să-l poarte în fața tuturor. Era pierdut în aceste gânduri când uşa camerei sale se deschise şi negrul intră, ținând un pachet în brațe.

— Stăpâne îți aduc moştenirea.

Puse pachetul pe o masă şi urmă:

— Poate mă vei învinui că am păstrat-o prea multă vreme, dar îmi plăcea atât de mult să stau de vorbă cu scumpele mele relicve. De altfel, câtă vreme nu-ți cunoşteai povestea, acestea n-aveau pentru tine nici o valoare. Xavier desfăcu, respectuos, pachetul şi privindu-i conținutul spuse:

— Iată, deci, tot ce-mi rămâne de la tatăl meu! Cât sunt de gelos pe fiecare obiect care formează moştenirea lui!

La aceste cuvinte, negrul păru încurcat.

— Iartă-mă stăpâne, zise el umilit, ți-l voi înapoia!

— Ce să-mi înapoiezi dragul meu prieten?

— Nu fi supărat pe mine. M-am despărțit de ele cu atâta durere! Fără voia mea, uniforma mi-a scăpat din mâini când făceam pachetul. Am vrut s-o adaug, dar... Voi fi, atât de singur în locuința mea de acum încolo. Nu voi mai avea nimic... nimic de la el. Oare când îi voi vorbi, mă va mai auzi?

— Neptun, îi spuse Xavier înduioşat, uniforma tatălui meu este la locul ei la căpătâiul credinciosului său servitor: ți-o dăruiesc!...

— Mulțumesc, stăpâne, mulțumesc! Eşti aproape tot atât de bun ca şi el!

În clipa aceea, se auzi o bătaie în uşă şi un servitor aduse o scrisoare, prin care domnul de Rumbrye amintea invitația la castel.

Citind-o Xavier făcu de două-trei ori înconjurul camerei, ca şi când ar fi uitat de prezența negrului şi zise cu glas tare:

— Voi merge! Voi merge! Îi voi spune bucuria pe care mi-a trimis-o Dumnezeu! Neptun, se adresă el negrului, te voi părăsi pentru câteva zile.

— Cum? Mă şi părăseşti! De ce?

— Plec la țară.

— Te voi urma, stăpâne.

— Nu se poate. Neptun!

Negrul plecă capul; poate se gândea la cuvântul asemănător pe care căpitanul Lefebvre îl pronunțase la San-Domingo.

— Stăpânul, zise el apoi, cu vocea hotărâtă, mi-a poruncit să veghez asupra ta. Totul se poate, totul trebuie să se poată când e vorba de voința lui.

Apoi, deodată, ca şi când un gând nou i-ar fi dat prin minte, spuse:

— Ai un duşman, stăpâne.

Era pentru a treia oară în două zile, că Xavier primea acest avertisment.

— Îl cunoşti? întrebă el.

— Îl cunosc şi am jurat pe numele bunului meu stăpân că-l voi ucide!

— Să-l ucizi! spuse zâmbind Xavier. Mergi cam departe.

— L-am ucis pe acela din fraţii mei care l-a lovit pe căpitan, reluă cerşetorul cu o sălbatică energie. Sunt puternic!

Apoi îndulcindu-şi vocea, se rugă:

— Lasă-mă să te însoţesc, stăpâne... Nu ştii totul... Ar fi trebuit să-ţi spun: venirea poliţiei în casa de joc nu se datorează întâmplării. Nu ştiu ce urmărea duşmanul tău, dar te-a atras într-o cursă.

— Ce te face să crezi?

— L-am văzut.

Şi cerşetorul povesti incidentul cu scrisoarea încredinţată comisionarului şi cele ce urmară.

— Şi eşti convins că era Carral? întrebă Xavier nehotărât.

— Acesta-i omul care de două luni a devenit prietenul tău, omul de care m-am ferit din prima zi, omul cu care erai ieri pe balcon şi căruia i-ai spus secretul pe care-l aveai!

Xavier rămase o vreme pe gânduri.

— Carral! repetă el. Dar e imposibil! Ce interes ar avea să-mi întindă curse?

— Nu ştiu, dar a făcut-o. O afirm! Oh! Stăpâne nu te duce la ţară! Eşti în pericol!

Tânărul reflectă o clipă.

— Voi merge, spuse el hotărât, chiar dacă ar fi într-adevăr periculos!

— Glasul meu nu poate fi contra sentimentului care te târăşte, dar te rog, lasă-mă să te însoţesc. Ştiu că sunt

locuri în care sărmanul negru nu are dreptul să se arate. Ştiu că prezența mea te va încurca, dar mă voi ascunde. Nu mă vei vedea, nimeni nu mă va vedea... Unde te duci?

— La castelul de Rumbrye, lângă oraşul Antes în departamentul Eure.

— Bine. Ai pierdut banii, îți trebuiesc alții.

Un pumn de piese de aur zăngăni pe marmura căminului. Fruntea lui Xavier se acoperi de roşeață.

— Nu roşi, spuse Neptun, tatăl tău mi-a dat mai mult decât atâta, mi-a dat libertatea. E o datorie pe care o plătesc.

Cu aceste cuvinte, se îndreptă spre uşă.

Dar se opri în prag şi întrebă:

— La ce oră pleci mâine?

— Nu ştiu... cred că după-amiază.

— La revedere, stăpâne! Înainte de a te urma, voi avea timp câteva ore pentru lucrul meu zilnic. O voi căuta pe mama ta.

Capitolul XII

Urmărirea

A doua zi, devreme, Neptun sprijinit în baston, coborî din podul său, şi îşi începu lucrul.

Străbătuse de multe ori Parisul în cursul celor douăzeci de ani. Cercetase fiecare casă, examinase fiecare femeie a cărei vârstă şi înfăţişare aduceau cu aceea pe rare şi-o închipuia că mama lui Xavier, fără să obţină cel mai mic rezultat.

Dar în acea zi nu mai mergea la întâmplare. Avea un indiciu slab fără îndoială, dar suficient ca să-i inspire curaj.

Pară să şovăie, se îndreptă spre cartierul Saint-Germain, care era patria echipajelor blazonate. El avusese timp să-şi memoreze blazonul după trăsura femeii care pierduse batista. Cunoştea atât femeia cât şi trăsura. Dar pe când doamnele se scoală târziu, trăsurile sunt spălate devreme.

După ce rătăci fără folos vreo patru-cinci ore, ajunse în faţa unui palat din strada Grenelle. Poarta trăsurilor era deschisă, astfel că cerşetorul putu privi.

Văzu mai întâi un poştalion la care erau înhămați patru cai, pe care îi cercetă cu atenție un tânăr cu aliură englezească, în costum de călătorie.

Era să plece, când tânărul, pocnind din bici, făcu poştalionul să înainteze cu câțiva paşi, descoperind astfel o elegantă caleaşcă, pe care negrul o recunoscu ca fiind cea căutată.

Intră hotărât în curte şi înaintă spre tânărul, care nu era altul decât domnul Alfred Lefebvre des Vallees care-şi părăsise elegantele haine de seară pentru costumul de călătorie.

— Pe cuvântul meu, zise acesta privindu-l pe Neptun prin lornion. Iată un tuciuriu cu barbă albă! Să mă ia dracu dacă am văzut ceva mai caraghios.

Negrul înaintă mereu şi se opri în fața lui Alfred. Acesta lăsă lornionul şi spuse:

— John!

Un mic țăran normand, căruia i se dăduse un nume şi un veston englezesc, spre a face din el un groom, apăru la uşa grajdurilor.

— Ia un bici, continua domnul Alfred, cu sânge rece britanic, arătându-l pe Neptun cu un gest semnificativ.

Acesta înțelesese despre ce era vorba, căci strânsese instinctiv lungul său baston care nu era o armă de disprețuit.

Din fericire, nu avu nevoie să se slujească de el. Domnul Alfred era în fond un suflet bun. Voise numai să facă o glumă spirituală.

— Negriciosule, spuse el râzând, ducă John ar avea numai doi ani mai mult, l-aş fi pus să boxeze contra ta. Ce vrei? Nu se intră aşa în palatul Rumbrye.

— Rumbrye! repetă cerşetorul care nu-şi putu reține un gest de mirare.

— Se cerşeşte la poartă, nu în curte, reluă domnul Alfred. Hai pleacă!

Neptun nu răspunse, dar scoase din sân batista cu inițialele F. A., învelită cu grijă într-o foaie de hârtie albă şi o dădu tânărului Alfred.

— Ce-i asta? strigă el, înmănuşându-se înainte de a atinge pachetul, pe cuvântul meu, e o batistă a marchizei.

Puse cinci franci în mâna lui Neptun, zicând:

— Să fiu al dracului dacă asta nu-i o zi bună pentru tine, tuciuriule...

Neptun se retrase, dar în loc să se depărteze, se aşeză pe o piatră supraveghind poarta.

Ştia acum unde s-o regăsească pe femeia care semăna cu Xavier.

Dar mai ştia ceva important.

Palatul se numea Rumbrye, acelaşi nume ca şi castelul unde trebuia să se ducă Xavier.

Un poştalion aştepta în curte. Palatul şi castelul aveau acelaşi proprietar?

Acestea erau gazdele în a căror trăsură trebuia să călătorească Xavier?

În timp ce făcea aceste reflecțiuni, orologiul bisericii Saint-Thomas d'Aquin sună orele două.

Cerşetorul se ridică brusc. Xavier spusese că pleacă la prânz. Era prea târziu acum ca să-l mai ajungă.

Nefiind prea familiarizat cu geografia regatului, Neptun nu reținuse decât numele castelului.

Se hotărî să urmărească caleaşca, mai ales că o văzu pe doamna de Rumbrye, care cobora peronul şi recunoscu în tânărul care o însoțea pe Carral, duşmanul lui Xavier.

În clipa în care doamna marchiză se urcă în poştalion, negrul opri o trăsură la care erau înhămați doi cai voinici.

Marchiza spuse lui Carral că vor fi singuri şi vor putea vorbi în voie de planul tor, dar spre marea-i neplăcere îşi găsi fiul tolănit pe bancheta poştalionului.

— Nu te aşteptai să mă găseşti aici! zise Alfred cu un râs zgomotos. Merg cu voi, dracu să mă ia.

— Credeam că pleci cu Elena şi cu domnul de Rumbrye, răspunse marchiza.

Domnul Alfred scoase din buzunar o oglindă şi-şi aranjă favoriţii.

— Să mă ia dracu dacă domnul Rumbrye mă va prinde vreodată călătorind cu el! mormăi el. E un tip de pe vremea lui Louis al XV-lea, care ar vrea să se poarte încă peruca pudrată, spada orizontală şi catalogul! Pe cuvântul meu, doamnă, nu mă pot obişnui cu el!

Poştalionul plecă. În clipa când trecură poarta, marchiza şi Carral zăriră pe Cerşetorul Negru, care se urca în trăsură.

— Iarăşi, omul acesta! murmură ea.

— E în stăruinţa acestui om ceva ce nu pot înţelege, se gândi Carral.

Neptun care prevăzând o zi agitată luase cu el toţi banii pe care-i avea, dădu un ludovic birjarului şi începu să urmărească poştalionul.

Atâta vreme cât merseră prin oraş, urmărirea fu uşoară. Dar când poştalionul începu să zboare pe nisipul neted din Champs-Elysees, cele două trăsuri se distanţară mult.

— Repede! strigă cerşetorul, prin portieră.

— Nu-ţi fie teamă, burghezule, răspunse vizitiul, apăsând ironic pe ultimul cuvânt, îi vom ajunge la urcuş.

Într-adevăr în curând ajunseră poştalionul şi atunci birjarul se întoarse spre negru:

— Unde mergem?

Acesta-i indică cu un gest trăsura din faţă.

— Bine, înțeleg eu. Mergem unde merg şi ei. Dar unde merg dumnealor?

— Nu te priveşte unde merg. Vei fi plătit.

Vizitiul dădu o lovitură de bici cailor şi continuă:

— Jupâne, vorbeşti foarte frumos, dar am doi cai buni care probabil au să crape şi, cu tot respectul, nu prea ai un aspect... chiabur, ca să zic aşa!

Neptun scoase din pungă o duzină de ludovici pe care-i arătă birjarului. Acesta pocni din bici, entuziasmat.

— Dumnezeule! murmură el. Se pare că bună meserie mai este aceea de a fi tuciuriu!

La Saint-Germain en Laye, poştalionul se opri şi schimbă caii. Birja îi depăşi şi luă un avans pe care-l pierdu în curând.

Cei doi cai începură să sufle din greu. Tot trupul le fumega şi picături de sudoare curgeau pe coastele tor.

Poştalionul cu doi cai odihniți, trecu ca un fulger pe lângă ei.

— Repede, cât poți de repede! strigă Neptun.

Birjarul îşi biciui caii care porniră într-un galop disperat.

Mulțumită unui coborâş reuşiră să mai câştige din drum, dar în curând diferența de forțe deveni din ce în ce mai evidentă.

Cerşetorul se frământa pe pernele trăsurii. Părea că prin mişcările lui dezordonate voia să dea un impuls nou vehiculului.

— Repede! strigă el mereu, repede să nu-i scăpăm din ochi!

Birjarul făcea ce putea dar caii se înmuiau.

— Zece ludovici dacă fi ajungi! strigă Neptun.

— Două sute de franci! murmură vizitiul.

Biciul său se abătu de trei ori asupra sărmanelor dobitoace. De durere, ele țâşniră înainte, apoi încetiniră.

Vizitiul lovea disperat caii, prinşi într-un fel de agonie nervoasă, fugeau cu capul între picioare, cu nările fumegânde, cu picioarele tremurătoare, dar fugeau.

Neptun, aplecat peste portieră că un jocheu pe coama calului său, gâfâia strigând maşinal:

— Mai iutei Mai tute!

Gemea de câte ori cursa se încetinea; de câte ori o zdruncinătură îi anunța un nou elan al cailor, scotea un strigăt de bucurie.

Noaptea începea să cadă. Neptun zări în vârful unei coline silueta poştalionului. În aceeaşi clipă se arătară primele lumini din Meulon.

Cerşetorul scăpă un ultim strigăt de încurajare şi recăzu epuizat în fundul trăsurii.

Câteva minute mai târziu, o lovitură violentă îl înştiință că ambii cai căzuseră deodată.

Dar era la Meulon şi la zece paşi de el, poştalionul schimba caii.

Sărind din trăsură, negrul aruncă zece ludovici birjarului şi se repezi la poştalion. Agățându-se de arcuri, porni la drum împreună cu cei pe care îi urmărea. În vremea aceea, caii trăsurii zăceau, cu coastele tremurânde şi cu capelele pe pământ, părând că nu se vor mai ridica niciodată.

Dar se ridicară totuşi şi poate că a doua zi alergară mai bine. Căci aşa sunt făcuți caii de trăsură, ca şi unii oameni pe care Dumnezeu îi fugăreşte, ca să-i poată răsplăti mai târziu.

Poştalionul îşi continuă drumul în galop. După o oră părăsi şoseaua pentru a intra într-o largă alee de stejari seculari, la al cărui capăt apărea castelul de Rumbrye.

Cerşetorul era tot agățat. Nici oboseala nici zdruncinăturile nu-l făcură să renunțe la locul pe care-l cucerise cu atâtea sacrificii.

Sări jos la vreo două sute de metri de castel şi se strecură, neobservat, între arborii din parc.

Era ora opt seara şi servitorii plecaţi înainte aranjaseră totul pentru primirea oaspeţilor.

Abia sosise marchiza că şi alte poştalioane îşi făcură apariţia. Salonul se umplu şi când domnul de Rumbrye veni cu fiica sa, trecură în sufragerie, unde-i aştepta un dineu confortabil.

Toată lumea făcu onoare bucatelor căci drumul deschisese tuturor pofta de mâncare; dar imparţialitatea noastră ne sileşte să spunem că domnul Alfred lăsă în urmă pe toţi comesenii. Doi nasturi ai redingotei sale englezeşti, care-l strângea ca pe un cârnat săriră înainte de sfârşitul mesei, iar vecina lui nu avu a se plânge de flecăreala lui.

— Pe cuvântul meu, doamnă, zise el după friptură, n-am mâncat în viaţa mea cu mai multă poftă. Să mă ia dracu dacă mint! Iată la ce serveşte natura.

Ziua fusese strălucită. Cu toată toamna, zilele erau calde. Aerul greu. Toate ferestrele sufrageriei erau deschise pentru a da mesenilor puţină răcoare.

În spatele unui tufiş de trandafiri, în dreptul unei ferestre Neptun se ascunsese şi observă.

Până acum, negrul nu profitase după urma eforturilor supraomeneşti pe care le făcuse. Neputând fi în interiorul castelului, urmărea cu privirea pe marchiza şi pe Carral pe care îi bănuia că complotează.

Erau aşezaţi la masă, destul de departe unul de celălalt; dar privirile lor se căutau şi, de mai multe ori, Neptun văzu privirea marchizei, strălucind de ură, oprindu-se asupra lui Xavier.

— Dacă aş putea vorbi acestei femei, se gândea el, să-i spun că e fiul ei! Dar n-am siguranţa. Şi totuşi, ceva în mine, mi-o spune, dar dacă ea va nega, cum să-i dovedesc că minte?

Neptun, în naivitatea tui, nu spera că o femeie care de bunăvoie şi-a părăsit altădată copilul putea să-l recunoască bucuros după o trecere de douăzeci de ani.

Masa se sfârşi. Apoi uşile dinspre grădină se deschiseră, iar oaspeţii coborâră în grupuri prin parc.

Elena şi Xavier, însoţiţi de guvernanta engleză, trecură pe lângă el dar nu-i văzu, într-atât era de obosit de mişcările marchizei şi ale lui Carral.

— Am încercat să vorbesc domnului marchiz, spunea Xavier, dar este foarte ocupat astă-seară.

— Ai ceva să-i spui? Ceva ce nu i-ai putut spune aseară? întrebă Elena.

— Multe lucruri s-au petrecut de ieri! Viaţa mea s-a schimbat şi acum ştiu interesul pe care domnul marchiz binevoieşte să mi-l poarte.

— Tatăl meu are pentru dumneata o sinceră afecţiune.

— Ştiu şi de aceea va fi primul care va afla fericirea mea.

Elena nu-l întrebă, dar aşteptă cu nerăbdare.

— Cred că domnul marchiz, ar afla vestea mai bucuros din gura dumitale.

— Atunci, spune repede, dacă-i vorba de veşti bune.

— Judecă şi dumneata, domnişoară! Nu mai sunt singur pe lume; am amintirea unui tată venerat; am un nume...

— Nobil? întrerupse repede tânăra fată.

— Nu, răspunse Xavier, cu inima strânsă.

Elena suspină.

— Nu e nimic, spuse ea, urmează te rog.

Xavier povesti atunci tot ce i se întâmplase dar nu cu acel entuziasm pe care-l avusese până atunci. Un singur cuvânt fusese de ajuns pentru a-i arunca răceala în suflet şi cuvântul îl pronunţase chiar idolul său.

— Dar mi se pare, domnişoară, că fericirea m-a făcut să-mi pierd mintea... Iartă-mă dacă ți-am vorbit de afacerile mele.

Elena rămase gânditoare.

— Ştiu, spuse ea după un timp de tăcere, că tatăl meu va fi fericit de norocul dumitale.

Se depărtă la brațul englezoaicei. Xavier rămase singur. Nimic nu fusese spus, dar sufletul său era plin de bucurie.

În vremea asta, Neptun, la pândă, nu pierdea din vedere uşa dinspre grădină.

În sfârşit, doamna de Rumbrye, însoțită de Carral coborî scara, în clipa în care trecea prin fața lui, negrul se aruncă la pământ şi regăsindu-şi acea sălbatică îndemânare din tinerețe, îi urmări din tufiş în tufiş.

Doamna de Rumbrye nu merse pe aleea pe care se aflau oaspeții săi, ci se îndreptă spre o pajişte, în mijlocul căreia se ridica o grădină cu dalii.

— Aici, spuse ea, vom vedea din depărtare dacă vor veni câțiva nepoftiți. Vei putea, în fine, să te explici.

— V-aş fi vorbit mai curând, dacă fiul dumneavoastră nu ar fi venit cu noi în poştalion... Dar ce-i zgomotul acesta?

Zgomotul era Neptun, care cu îndemânarea unei reptile se strecurase în grădina cu dalii.

Prudent, Carral dădu florile la o parte dar nu văzu altceva decât un morman de gunoi în mijlocul rădăcinilor.

Când se retrase, mormanul de gunoi făcu o mişcare şi Neptun îşi aținti ochii spre cei doi ticăloşi.

— Înainte de a intra în subiect, doamnă, permiteți-mi să vă întreb dacă sunteți tot atât de hotărâtă să sfârşiți?

— Mă mai întrebi? N-ai văzut că domnul de Rumbrye l-a adus pe acest neobrăzat în trăsura lui?

— Ba da.

— În trăsura lui! Între el şi Elena! Pe locul pe care trebuia să-l ocupe fiul meu! N-ai văzut că în timpul mesei, toate atențiile marchizului se îndreptau spre el.

— Ba da.

— În clipa asta chiar Xavier şi Elena sunt împreună. Şi nu domnul de Rumbrye e cel care i-a reunit?

— Exact.

— Şi mă mai întrebi dacă vreau să sfârşesc. E timpul, Carral! Dacă nu te mişti, averea fiului meu e pierdută!

— Să punem punctul pe „i”, zise Carral cu sânge rece. A mă mişca înseamnă a ucide?

Neptun se cutremură din creştet până în tălpi.

Marchiza tăcu o clipă înainte de a răspunde. Vocea îi tremura când spuse în sfârşit:

— Fie. Când îl vei ucide?

— Noaptea asta.

— Şi cum vei proceda?

— Îl voi înjunghia, răspunse Carral cu un cinism extraordinar. Şi acum ascultați, Veți ordona să i se pregătească camera la extremitatea aripei stângi…

— Bine…

— Nu mai e vreo cameră locuită în aripa aceea?

— Nici una.

— Bine. Voi sparge fereastra şi-i voi lua ceasul şi banii… Mâine se va spune că hoții au pătruns în castel…

„Mizerabile!” gândi Neptun, pe care furia îl sugruma.

— Eşti un servitor bun. Carral. Fă aşa cum ai spus şi vei fi răsplătit.

Marchiza voi să plece. Dar Carral o apucă de braț şi-i spuse cu un zâmbet ironic:

— Mai stai puțin, stăpână, n-am terminat încă!

— Ce mai vrei?

— Vreau să-ți spun că te urăsc din toată inima!

Neptun înmărmurit, crezu că nu a auzit bine.

Dar Carral urmă:

— O ştiai, nu-i aşa, doamnă? Ai fost zâna mea rea; mi-ai pus genunchiul în piept şi când ţi-am cerut iertare, o crudă batjocură a fost răspunsul la rugămintea mea. Acum îmi ceri să fac o crimă. Ei bine, mă aşteptam! O doream chiar, din această crimă îmi va sfărâma lanţul.

— Desigur, îi răspunse marchiza cu un zâmbet ipocrit, după asta vei fi liber ţi-o jur...

— Ce importanţă are un jurământ al dumitale? Ştii să minţi şi nu crezi în Dumnezeu. Vreau mai mult. Vreau o garanţie...

— O vei avea!

— Cum? spuse ironic Carral. Doamna marchiză îmi va da un bilet pe care va scrie: I-am ordonat mulatrului Jonquille să asasineze.

— Jonquille! repetă Neptun. Am citit acest nume în scrisorile stăpânului. Sunt sigur!

— Şi vei iscăli: Florence Angele, marchiză de Rumbrye?

— Florence-Angele repetă negrul ale cărui ultime îndoieli se risipiră.

— Vei face asta? întrebă râzând Carral.

— Cred că nu vrei să te revolţi contra mea! zise creola luându-şi acea atitudine poruncitoare, cu care de atâtea ori zdrobise rezistenţa lui Carral.

Mulatrul înalţă din umeri.

— Nu te mai osteni să joci rolul de regină ofensată; nu mai mi-e frică de dumneata fiindcă ai nevoie de mine. Mai mult: ţi-e frică de mine fiindcă îţi cunosc secretul!

— Sărmanul Jonquille! Tu ai secretul meu dar eu sunt marchiza de Rumbrye şi orice acuzaţie din partea ta va fi luată drept o calomnie.

— Se poate, dar nu vei mai îndrăzni să te legi de Xavier, iar domnul Albert Lefebvre des Vallees nu se va căsători cu milioanele domnişoarei de Rumbrye!

— Şi tu vei fi demascat şi arătat cu degetul.

— Eu voi pleca din Franța şi nu-mi va păsa...

O lungă tăcere. Ploaia începu să cadă în picături grele pe veşmintele uşoare ale marchizei.

— Carral, reluă ea potolită, cere-mi altceva şi voi face.

— Iată-ne egali! rânji mulatrul. Ei bine, voi fi generos. Nu-mi vei scrie nimic. Dar mă vei ajuta!

— Eu! Să te ajut!

— Sunt mişel, stăpână. O ştii doar. Am nevoie de prezența dumitale.

În clipa aceea se auzi vocea domnului Alfred, care-şi căuta mama şi jura pe cuvântul lui de onoare că-i aducea o umbrelă.

— Hotărăşte-te doamnă. Dacă refuzi, părăsesc imediat castelul şi nu mă vei mai vedea. Xavier şi Elena...

— Te voi însoți... oftă marchiza.

— La ce oră?

— Ne vom culca târziu... la orele două, cred.

— La orele două... voi fi acolo!

Cei doi complici se îndreptară spre castel.

Negrul se ridică în toată înălțimea lui.

— Şi eu voi fi prezent, murmură el.

Capitolul XIII

Sub clarul de lună

Un servitor conduse pe Xavier în odaia care-i fusese pregătită.

Se aruncă în pat, plin de bucurie şi adormi legănat de visuri frumoase. În timpul serii, marchizul căruia Elena îi vorbise, îi arătase multă bunăvoinţă.

Pe la ora unu, dormea profund.

Trei lovituri uşoare se auziră în geam.

Cum nu răspunse nimeni, o mână înfăşurată într-o batistă împinse geamul, care se sparse fără zgomot. Apoi mâna pătrunse prin spărtură şi deschise fereastra. O umbră sări fără zgomot, în cameră.

Furtuna trecuse. Luna, superbă şi strălucitoare, lumina în spaţiu. Necunoscutul făcu câţiva paşi şi se opri la marginea patului, îngenunche şi păru că se roagă.

Când se ridică, luna lumină faţa de abanos a Cerşetorului Negru.

Apoi trase perdeaua, scufundând astfel întreaga cameră în întuneric şi se aşeză pe covor la capătul patului.

O jumătate de oră trecu astfel. Apoi se auzi pe coridor zgomotul înnăbuşit a două voci omeneşti. În aceeaşi clipă, uşa se deschise încetişor.

Carral, ţinând un sfeşnic în mână, intră în cameră. Părea să fie neînarmat. Temându-se să nu-l găsească treaz pe Xavier, venise gata să pretexteze o simplă vizită nocturnă.

Mulatrul parcurse camera surâzând, ţinând lumânarea în mâna stângă. Când văzu că Xavier doarme, înfăţişarea i se schimbă. Sprâncenele i se încruntară, iar privirea îi străluci de un foc întunecat. Strecură mâna sub haină şi scoase un pumnal. Puse cu grijă lumânarea pe masa de noapte, apoi după ce alese cu grijă locul unde trebuia să lovească, o stinse. Ridică apoi braţul. Dar în clipa când voia să lovească, simţi două mâini puternice apucându-l de gât.

Pământul îi fugi de sub picioare, se simţi zburând prin aer şi dădu un ţipăt groaznic, un singur ţipăt, aruncat în celălalt capăt al odăii, fără suflare.

Căzu cu pântecele în propriul său cuţit!

Xavier, speriat, se ridică în capul oaselor.

O tăcere profundă urmă strigătului de agonie al mulatrului. Marchiza rămase tremurând pe coridor. Copleşită de complicitatea pe care i-o impusese Carral, ea aştepta, gata să fugă la primul semn.

Satisfăcută, auzind ultimul suspin al victimei, voi să se îndrepte spre celălalt capăt al galeriei; dar razele lunii îi arătară, sau cel puţin aşa crezu că, o umbră care aluneca în noapte. Era un martor. Înspăimântată se aruncă în camera lui Xavier închizând uşa după ea.

— S-a făcut? şopti ea.

Xavier voi să răspundă. Cerşetorul îi impuse tăcere şi răspunse el:

— S-a făcut!

— E mort? întrebă ea din nou, înspăimântată de crimă şi de întuneric.

— E mort! zise cerşetorul.
— E ciudat, Carral, nu-ți mai recunosc vocea.
Xavier se credea pradă unui vis groaznic.
— Unde eşti? zise creola, înaintând.
Se împiedică de trupul lui Carral.
— Un om! strigă ea îngrozită.
Cerşetorul trase perdeaua şi lumina lunii pătrunse deodată în cameră.
— Doamna de Rumbrye! strigă Xavier mirat.
Ea întoarse spre Xavier privirea-i îngrozită, apoi se aplecă spre Carral.
Când se ridică, privirea-i se opri asupra Cerşetorului Negru, care, nemişcat, cu brațele încrucişate, sta înaintea ei.
Voi să fugă.
— Rămâi! porunci negrul. Rămâi, văduva căpitanului Lefebvre, avem să ne socotim!
— Văduva tatălui meu! strigă Xavier. Mama mea!
Îşi frecă ochii. Prezența cerşetorului, omul care zăcea lângă patul său, femeia aceasta care era mama lui, totul îl înnebunea.
— Pentru numele Domnului! Ce s-a întâmplat? zise el.
Marchiza făcând un suprem efort, reuşi să-şi recapete sângele rece.
— Într-adevăr, ce s-a întâmplat? Vin aici atrasă de zgomot şi găsesc un cadavru la unul din oaspeții mei.
— Cadavrul unui om pe care l-am ucis, doamnă, întrerupse Neptun, pentru că, executând ordinele dumitale, venea să vă asasineze fiul.
— E posibil? murmură Xavier.
— Fiul meu! repetă marchiza. N-am alt fiu decât pe Alfred Lefebvre des Vallees.
— Şi celălalt? Crezi că este pierdut, nu? Totul e atât de îndepărtat şi acoperit de uitare, încât crezi că o simplă

dezminţire va ajunge pentru a te salva! Te înşeli, doamnă. Am aici documente care te vor convinge. Ai doi fii, din care unul e fiul legitim al căpitanului Lefebvre — iată-l! — în timp ce pentru celălalt, pentru fiul englezului, ai fost nevoită să furi un nume!

— Negrule! zise marchiza, ca şi când n-ar fi putut găsi în vocabularu-i de creolă o injurie mai sângeroasă, vei plăti scump îndrăzneala ta! Aici sunt stăpână şi tot ce spui tu este minciună şi infamie!

În clipa aceea, Carral făcu o mişcare.

— Trezeşte-te, Carral, trezeşte-te pentru a mă apăra! reluă marchiza, ale cărei trăsături se contractau în mod groaznic. Vorbeşte... Vorbeşte odată!

Cu multă osteneală, Carral se ridică într-un cot.

— Omul acesta spune adevărul, murmură el, privindu-şi fosta stăpână cu ochi muribunzi, dar plini de ură. Viaţa dumitale a fost un lung şir de minciuni... Dumnezeu să te ierte... şi să mă ierte şi pe mine!

Scoasă din fire, marchiza îl lovi cu piciorul, răsturnându-l.

— Mori sclavule! strigă ea violent.

Apoi se întoarse spre Xavier:

— Şi dumneata, domnule, tremuri ca şi complicele dumitale! O crimă a fost comisă sub acoperişul meu. Crima asta nu va rămâne nepedepsită. Nu ştiu pe ce se bazează întunecatele voastre uneltiri, dar ştiu ce scop au! Ştiu că îndrăzneşti, copil fără tată, susţinut în viaţă de o pomană miraculoasă, să-ţi ridici ochii până la doamna de Rumbrye! Îţi trebuie o mamă, domnule! Îţi trebuie un nume! Şi mai ales pe mine! Vrei să iei numele fiului meu! Eşti un înşelător, domnule!

Xavier, luat pe neaşteptate, nu ştiu ce să răspundă.

— Tăcere! interveni poruncitor cerşetorul Eu vorbesc. Copilul acesta nu te-a ales, căci purtarea dumitale îi inspiră

milă şi groază. Eu sunt acela... eu care nu sunt decât orbul instrumental voinței soțului dumitale... În zadar tăgăduieşti, am probe. Cât despre crimă, nu noi trebuie să tremurăm.

Scoase din sân hârtiile căpitanului şi aprinse lumânarea.

— Citeşte! porunci el, dându-i-le.

Marchiza le aruncă o privire fugitivă.

— Nu lipseşte decât un singur lucru, spuse ea cu putere. Unde este numele meu aici?

Carral reuşi, pentru a doua oară să se ridice şi ceru să privească hârtia.

— Dar numele meu este, iată-l, zise el. Mizerabilul meu nume: Jonquille! Copilul acesta e al tău...

— Omul acesta aiurează, reluă doamna de Rumbrye, luptând cu curajul disperării contra evidenței. Şi de altfel mărturia lui n-are nici o valoare! Vă muri!

Carral se prăbuşi pe covor.

— Încă câteva ore, Dumnezeule! Doar câteva ore de trăit, ca s-o pot acuza şi să mă pocăiesc!

Ochii i se închiseră.

— E mort! zise marchiza, voind să rupă actul. Cine te va mai crede acum, cerşetorule?

Neptun şi Xavier se repeziră să-i smulgă hârtia, dar uşoară că o pasăre, ea le scăpă şi din pragul uşii, le strigă:

— Cine vă va crede?

— Eu, doamnă! răsună în spatele ei o voce gravă şi severă.

Fulgerată, marchiza dădu înapoi până la mijlocul camerei. Domnul de Rumbrye era în prag.

El făcu un pas, luă hârtia din mâinile soției sale şi o dădu cerşetorului. Apoi urmă:

— Am auzit totul. Am venit atras de strigătul de moarte îi acestui om... şi am văzut, cu ochii mei, necinstirea casei mele. Retrage-te doamnă! Nu mai spune nici un cuvânt

pentru apărarea dumitale! Mâine îţi voi face cunoscut ce-am hotărât!

Cu capul plecat, marchiza se îndepărtă fără să răspundă. Un zâmbet de fericire trecu peste buzele muribundului Carral.

— Există un Dumnezeu! zise el.

Acesta fu ultimul său cuvânt. Nici un zvon despre această dramă nu ajunse până la oaspeţii castelului.

A doua zi, doamna de Rumbrye prezida ca de obicei dejunul, la care apărură toţi oaspeţii, afară de mulatru, de care nu se interesă nimeni. Oamenii ca el trăiesc şi mor neobservaţi, orice ar face.

În timpul zilei, domnul de Rumbrye anunţă că o afacere neprevăzută îl chemă la Paris. Mulţimea se scurse aşa cum venise, numai că nici o trăsură nu se luă la întrecere cu poştalioanele.

Ultimul plecă domnul de Rumbrye cu fiica sa, Xavier şi cu Cerşetorul Negru.

Fu un subiect de mirare pentru tânărul Alfred Lefebvre des Vallees, care-şi dădu cuvântul de onoare că în viaţa lui nu văzuse aşa ceva. Dar nu era la capătul surprizelor.

Într-adevăr, în timp ce trăsura marchizului luă drumul spre Paris, poştalionul creolei se îndreptă în direcţie opusă, spre Bretania.

— Să mă ia dracu dacă vizitiul acesta nu-i beat! strigă domnul Alfred.

Marchiza îi impuse tăcere cu un gest şi îşi luă capul în mâini. O paloare lividă îi acoperea faţa.

— Vom locui de-acum încolo într-un oraş din Bretania, spuse ea cu vocea înceată.

— Pe cuvântul meu, doamnă, găsesc stupid lucrul acesta! Ştii bine că nu-mi place la ţară!

Multă vreme după aceea se cerură la palatul de Rumbrye, ştiri despre doamna marchiză, a cărei absență nu putea fi explicată.

Nu se ştie dacă dispariția celebrului domn Alfred des Vallees făcu mare senzație, dar este sigur că acest frumos şi amabil băiat deveni, în urma unor studii sârguincioase, cel mai bun jucător de biliard al unui modest orăşel breton.

La o lună după aceste evenimente, domnul de Rumbrye îl chemă pe Xavier în cabinetul său.

Bătrânul gentilom era trist. Sufletul său lotul suferea crud de când văzuse ce prăpastie de depravare ascundea femeia căreia el îi dăduse numele părinților lui. Dragostea lui pentru Elena crescuse în măsură cu dispreţul ce-l avea pentru marchiză.

— Prietene, zise marchizul. Am o sută de mii de lire venit. Totul aparține fiicei mele. Vreau ca ea să fie fericită. Dorința mea cea mai vie ar fi să-mi devii ginere.

Marchizul se opri. Xavier, emoționat voi să-şi exprime mulțumirea.

— Dar, reluă domnul de Rumbrye, sunt ultimul vlăstar bărbătesc al unei rase ilustre. Numele de Rumbrye nu trebuie să se stingă odată cu mine. Trebuie ca ginerele meu să-l susțină şi să-l perpetueze. Mulți pretendenți îşi dispută mâna fiicei mele cu prețul acesta. Pentru ea ca şi pentru mine, te prefer. Vrei să fii marchiz de Rumbrye?

Xavier plecă capul.

— Toate măsurile sunt luate, continuă gentilomul înşelându-se asupra şovăielii lui Xavier. Majestatea Sa Regele a binevoit să-mi aprobe cererea; ginerele meu, oricine ar fi, va avea dreptul să-mi poarte numele şi titlul.

— Acum o lună, răspunse încet Xavier, am aflat numele tatălui meu. E numele unui soldat viteaz, domnule marchiz. Când voi părăsi acest nume, înseamnă că pot muri.

Domnul de Rumbrye nu-şi putu opri un gest de mirare. Se ridică şi făcu câţiva paşi prin cameră. Apoi reveni la Xavier, întinzându-i mâna:

— Aş fi făcut ca dumneata, murmură el. Te aprob... dar trebuie ca numele de Rumbrye să-mi supravieţuiască.

Se despărţiră şi totul părea sfârşit. Dar trebuie să credem că cineva îndeplini rolul de împăciuitor între cele două tabere, căci la câtva timp după aceea, clerul bisericii Saint-Germain-des-Pres celebra o căsătorie la care asistau o parte domnul de Rumbrye, de cealaltă parte, bravul Neptun, care servea drept tală mirelui. Trecând pragul bisericii, privirea să se opri asupra balconului vecin, unde geniul cel bun, depunea altă dată fişicul cu aur. Mirele, de asemeni, ridică ochii spre partea aceea, apoi strânse, puternic, mâna negrului. Pe registrul matrimonial, fu înscris numele marchizului Xavier Lefebvre de Rumbrye.

A doua zi după căsătorie, Neptun veni la Xavier. Avea o raniţă pe spinare şi ţinea în mână lungul său baston.

— Stăpâne, zise el, am venit să-mi iau rămas bun.

— Rămas bun? repetă Xavier, mirat; eşti nebun, prietene. De-acum încolo nu ne vom mai despărţi.

— Aş vrea stăpâne, spuse el, dar trebuie să plec. Însărcinarea mea s-a sfârşit. Am făcut tot ce mi s-a poruncit. Acum trebuie să mă reîntorc spre fraţii mei care sunt liberi. Mă înapoiez la San-Domingo.

Xavier făcu toate sforţările pentru a-l convinge să-şi părăsească proiectul. Negrul rămase nezdruncinat.

— Mă iubeşti oare mat puţin ca pe fraţii tăi? întrebă, în sfârşit, Xavier.

Neptun apucă mâna tânărului şi o sărută cu devotament.

— Nu! Nu! răspunse el. Nu plec pentru fraţii mei! Fraţii mei m-au uitat. Pentru el! Vreau să mă duc la mormântul lui şi să-i spun că ultima-i dorinţă i-a fost îndeplinită. Vreau

să îngenunchez pe locul unde l-am văzut murind... Vreau, atunci când va suna ceasul să dorm lângă sicriul lui.

Vocea cerşetorului tremura în timp ce vorbea. Ochii şi-i ridicase spre cer. Îngenunche.

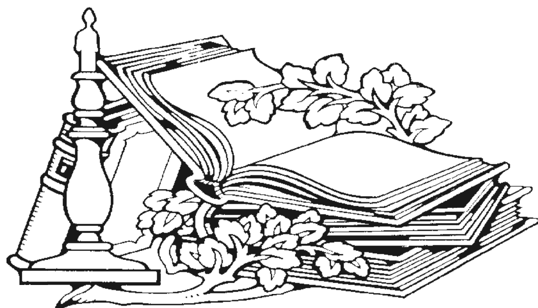
— Bun stăpân al meu, şopti el, amestecând în extazul tandreței sale, noua sa lege cu amintirile-i păgâne: dacă aş muri aici aş fi prea departe de tine. Acolo. Îmi vei auzi ultimul suspin şi din locul unde eşti fericit, la picioarele lui Iisus, vei chema la tine pe sărmanul negru.

Sărută încă odată mâna lui Xavier, îşi şterse pe furiş o lacrimă şi plecă pentru a nu se mai înapoia.

Sfârşit

* * *

Cuprins